Digitálně spolu
Institut digitálního vzdělávání

MAGAZÍN
PROSINEC 2026

PRVNÍ ČÍSLO / 01

08 / SKUTEČNÉ PŘÍPADY
Zaplatil 4 290 Kč. Kamera z bazaru nepřišla.

16 / DOSPÍVAJÍCÍ
Když někdo žádá dítě o mlčení

38 / UVNITŘ INSTITUTU
Tři kroky od rady k vlastnímu rozhodnutí

TÉMA ČÍSLA / DŮVĚRA NA INTERNETU

Komu věřit na internetu?

32 / AI V ČESKU **Jak používají AI mladí, pracující a senioři**

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE / PROSINEC 2026

Aby bylo koho se zeptat

Matěj Mašek, MBA
Ředitel institutu Digitálně spolu

Milé čtenářky, milí čtenáři,

možná to znáte. Někdo vás poprosí o pomoc s telefonem a vy už saháte po displeji, protože sami to vyřídíte rychleji. Přál bych si, abychom v takové chvíli častěji řekli: „Zkus to ty. Já tu budu s tebou."

Právě kvůli takovým chvílím jsme založili Digitálně spolu. Objednat se k lékaři, vyřídit žádost na úřadě nebo poslat fotku vnoučatům jsou docela obyčejná přání. Když jim v cestě stojí neznámé tlačítko, má mít člověk možnost se v klidu zeptat a zkusit to znovu.

Proto dáváme naše návody a krátké lekce k dispozici zdarma. A chceme být i tam, kam lidé běžně chodí: ve školách, knihovnách a obcích. Každý přichází s jinou otázkou. Dítě může ukázat rodiči, jak funguje třídní chat, a rodič mu zase pomoct, když v něm přijde nepříjemná zpráva.

Z prvního čísla bych vám přál odnést si jednu věc, kterou si opravdu vyzkoušíte. Třeba si o svátcích s někým blízkým domluvte, jak si ověříte naléhavou prosbu o peníze. A dejte mu při tom telefon do ruky.

Přeji vám klidný prosinec,

Matěj Mašek

Máme vlastní číslo na banku?

Kompasákova otázka k rodinnému stolu.

DOBÍRKA

Čekáme tento balík?

Nejdřív projděte vlastní objednávky.

ZÁSILKA BEZ OBJEDNÁVKY / STR. 08

Co vyzkoušet dnes večer

Každý u stolu řekne, jak by ověřil naléhavou prosbu o peníze. Rodinná dohoda je na str. 28 a kartička k telefonu na str. 61.

PRVNÍ ČÍSLO / PROSINEC 2026

Co najdete uvnitř

Vyberte si podle situace, kterou doma, ve škole nebo v práci řešíte. Čísla i názvy vás v elektronickém vydání zavedou přímo na danou stranu.

Institut a bezpečnost

04 Proč institut vznikl a komu pomáhá
06 Dvanáct bezplatných služeb
07 Kolik peněz banky uchránily
08 Policejní kronika června až listopadu
09 Převod za bundu, půjčka a volání bance
12 Dobírka, bazar a vydávání se za banku
15 Když příbuzný žádá okamžitou platbu

Děti, dospívající a rodiny

16 Nátlak na dítě a první reakce dospělého
18 Papírový semafor a tři hry pro malé děti
20 Fotky, prosba o hlas a vztahy ve třídě
24 První nájem a obnova přístupu k účtu
26 Faktura se změnou účtu a falešná pokuta
28 Rodinná dohoda a tři zprávy k porovnání
30 Pomoc na telefonu a nová známost

AI a lidé institutu

32 Kdo používá AI doma a v práci
33 Sedm věkových skupin ve dvou letech
34 Čtyři úkoly s AI a rozhovor s chatbotem
36 Podvržené zpravodajství a pravidla AI
38 Čtyři strany s ředitelem Matějem Maškem
39 Jak pomoci po podezřelé zprávě
42 Kristina Štědrá a návod z videolekce

Kompas, spolupráce a pomoc

44 První mise v Digitálním Kompasu
46 Knihovna, videodílna a online poradna
49 Daňový přeplatek, který má něco stát
50 Jak učit ve školce, škole i obci
53 Kraje, knihovny, firmy a místní pilot
58 Provoz, dary a pojízdná učebna
60 Zdroje čísla a kartička první pomoci

KDE JSOU PŮVODNÍ UKÁZKY PODVODŮ?

Podívejte se na str. 12–15, 21, 25, 27, 30, 36, 49 a 51. Rejstřík s odkazy je na str. 60.

PRAHA • LISTOPAD 2026

Když někdo vedle vás ví, kam klepnout

Pro dítě to může být první fotka v chatu. Pro rodiče zpráva z banky. Pro dědu písmo na telefonu. Právě u těchto malých rozhodnutí chce být Digitálně spolu užitečné.

ZAČÁTEK INSTITUTU

05

listopadu 2026

Vznik zapsaného ústavu Digitálně spolu. Zakladatelem je Coreventures s.r.o. Institut navazuje na její aktivity COREHELP.

Co se dá dělat už dnes

V Digitálním Kompasu si člověk vybere lekci nebo zkusí modelovou situaci. Videa ukazují konkrétní úkony na telefonu. Rozcestník Pomoc hned slouží ve chvíli, kdy se už něco stalo.

Kam chce výuka dosáhnout

Vedle bezplatných online služeb institut připravuje výuku ve školách, knihovnách i obcích. Osobní setkání a telefonická pomoc patří k projektům hledajícím partnery.

S výběrem služby pomůže rozcestník na straně 6. Z elektronického vydání se dostanete až k jednotlivým lekcím a návodům.

06 Bezplatné služby

38 Lidé institutu

50 Místní spolupráce

ČESKO V DATECH / POUŽÍVÁNÍ INTERNETU V ROCE 2026

Kdo se dostane online?

V Česku používá internet 89 % lidí ve věku 16 a více let. U lidí od 75 let jsou to čtyři z deseti. I uvnitř této skupiny záleží na tom, kde člověk bydlí.

40 %

lidí od 75 let používá internet. Když obec pozve seniory na setkání jedině přes web, část pozvaných zprávu vůbec neuvidí.

POUŽÍVÁNÍ INTERNETU VE VĚKU 75 A VÍCE LET

CO LIDÉ V ČESKU DĚLAJÍ ONLINE / PODÍL OBYVATEL 16+

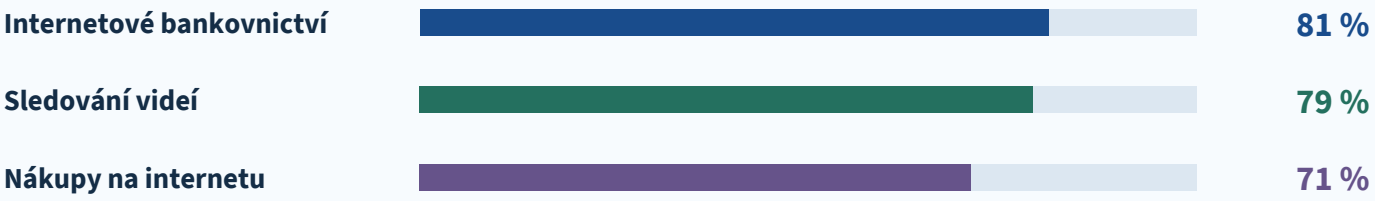

JAK POZVAT LIDI NA MÍSTO

Přidejte leták na vývěsku, pozvánku přes místní klub nebo osobní oslovení v knihovně. Na první setkání si člověk může přinést vlastní telefon.

ČSÚ · Využívání internetu, online služeb a AI v roce 2026

DIGITÁLNÍ KOMPAS A INSTITUT

Dvanáct cest k digitální jistotě

Co chcete zvládnout právě teď? Vyberte si činnost podle své situace. V elektronickém vydání každá položka otevře příslušnou službu.

Začínám a chci si něco vyzkoušet

Preventivka
Zjistit, které návyky už mám a co stojí za procvičení.

Lekce
Projít si krátké vysvětlení vlastním tempem.

Mise
Zvolit si reakci v modelové situaci a zjistit důsledek.

Objevovna
Prozkoumat, jak fungují digitální nástroje a služby.

Chci si postup procvičit nebo předat dál

Dílna
Vyzkoušet konkrétní úkol nebo nástroj v praxi.

Pomůcky
Najít materiál ke společné práci doma či ve třídě.

Knihovna
Vybrat návod nebo tematický materiál pro další použití.

Videa s lektorkou
S Kristinou krok za krokem upravit telefon či poslat fotku.

Potřebuji prověřit nabídku nebo vyřešit potíž

Online poradna
Popsat situaci automatizovanému chatu. Citlivé údaje zakryjte.

Pomoc hned
Najít první kroky, když už se něco stalo.

Aktuální podvody
Porovnat podezřelou situaci s popsanými příklady.

Bezpečné e-shopy
Prověřit důvěryhodnost obchodu před objednáním.

Digitální Kompas · Přímé odkazy jsou také na jednotlivých službách

ČESKÁ BANKOVNÍ ASOCIACE / LEDEN AŽ ZÁŘÍ 2026

Kolik korun banky uchránily?

Za devět měsíců banky evidovaly přes 75 tisíc útoků na klienty. Celková ohrožená částka vychází ze zaokrouhlených údajů přibližně na 11,8 miliardy korun.

ZACHRÁNĚNO

9,6 mld.

o 2,1 miliardy více než loni

ŠKODA

2,2 mld.

přibližně o 840 milionů více

CO SE STALO PŘIBLIŽNĚ SE 100 OHROŽENÝMI KORUNAMI?

Šířka dílů odpovídá korunám. Graf neudává pravděpodobnost, že banka zastaví jednotlivý převod.

JAK SE ZMĚNILY ZACHRÁNĚNÉ PENÍZE / MLD. KČ

Hodnota 7,5 mld. je dopočtená odečtením zveřejněného meziročního rozdílu. Oba sloupce mají stejné období a stejné měřítko.

29 266 Kč na klienta

ČBA uvádí tuto průměrnou škodu. Jednotlivé případy na protější straně sahají od několika tisíc až téměř k milionu korun. Průměr vám o konkrétní rodině mnoho neřekne.

62 bodů v indexu

Index kyberbezpečnosti ČBA a Ipsos zůstal meziročně na stejné hodnotě. Index popisuje návyky respondentů, kdežto částky nahoře zachycují zásahy bank.

OTÁZKA NAD GRAFEM

Banky zachránily více peněz než před rokem a zároveň vzrostly škody. Obojí je možné, když vzroste celková částka v ohrožení. Zkuste to vysvětlit jen pomocí obou částí barevného pruhu.

ČBA · ČBA News 18/2026

Výsledky tiskové konference ČBA · 10. 11.

ČESKO / ČERVEN AŽ LISTOPAD 2026

Sedm situací před platbou

U každého případu hledejte okamžik, kdy ještě šlo zastavit převod, ověřit zprávu nebo si zásilku nepřevzít. Datum označuje zveřejnění sdělení nebo popsaný policejní úkon.

Ilustrační fotografie k případu.

23. LISTOPADU / LIPENSKO

Čtyři poškození, kamery a dron

Zájemce poslal za akční kameru 4 290 Kč. Zboží mu nepřišlo. Za nedodané kamery a dron popsala policie celkovou škodu přes 16 tisíc Kč.

11. 06.	**Půjčka** **téměř 230 tisíc Kč**	Žadatel posílal poplatky před vyplacením slíbených 400 tisíc korun.
14. 08.	**Hovor z banky** **téměř 190 tisíc Kč**	Volající muže přesvědčil k převodům na údajně chráněné účty.
29. 09.	**Prosba známého** **33 000 Kč**	Žádost o půjčku přišla z účtu přítele ve WhatsAppu.
15. 10.	**Odkaz do banky** **990 000 Kč**	Po telefonátu přišel ženě z Písecka e-mail s odkazem na podvržené přihlášení.
04. 11.	**Dobírka** **výše se neuvádí**	Balík měl správné jméno i adresu. Příjemce si ho přesto neobjednal.
11. 11.	**Obrazovka kupujícího** **přes 430 tisíc Kč**	Přibližně 40 případů měla spojovat falešná potvrzení o převodu. Jde o souhrnnou škodu.

CO MAJÍ SPOLEČNÉHO DOBÍRKA A DISPLEJ KUPUJÍCÍHO?

V obou případech vidíte něco skutečného: balík s vlastním jménem nebo cizí telefon. Objednávku i připsání peněz ale můžete ověřit jen ve vlastních dokladech. Rozbory jsou na stranách 9, 12 a 13.

BAZAR / MODELOVÁ SITUACE

Kde je těch 1 200 korun?

Prodáváte zimní bundu. Kupující vám ukáže potvrzení v telefonu a natáhne ruku pro zboží. Máte oba na displeji stejnou informaci?

OKAMŽIK PŘED PŘEDÁNÍM

Dvě obrazovky, jedna bunda

Na prvním telefonu je vidět příkaz k odeslání. Na druhém hledáte skutečně připsanou platbu. Jméno, zelená fajfka ani screenshot od kupujícího ten rozdíl nezmění.

A / TELEFON KUPUJÍCÍHO	
1 200 Kč	
Údaj	**Částka příkazu**
Vidíte	**Zadanou platbu**

B / VÁŠ VLASTNÍ ÚČET	
0 Kč	
Údaj	**Nově připsaná částka**
Vidíte	**Příchozí pohyby**

Oba displeje jsou zjednodušené modely. Částka slouží k nácviku.

Otevřete vlastní aplikaci

Spusťte banku z ikony v telefonu. V příchozích pohybech vyhledejte správnou částku.

Když platba chybí

Zboží si ponechte. Prodlevu může řešit kupující u své banky. Pro přijetí převodu nepotřebuje číslo vaší karty ani kód.

Když jste už bundu předali

Uložte inzerát a zprávy. Jak předání proběhlo, popište platformě a při podezření na podvod policii.

Věta, která kupuje čas

„Jakmile na svém účtu uvidím platbu, bundu vám dám. Můžeme zatím počkat nebo se domluvit na jindy.“

Policie ČR · Skutečný případ předložení falešných potvrzení

PŘÍPAD Z ČESKA / 11. ČERVNA 2026

Půjčka, která peníze bere

POLICEJNÍ PŘÍPAD

Mladý muž chtěl získat 400 tisíc korun. Než dostal jedinou korunu úvěru, odešlo z jeho účtu téměř 230 tisíc. Jak se může žadatel ocitnout v roli toho, kdo platí?

≈ 230 tisíc korun muže stály platby předem

Policie ČR popsala případ, v němž žadatel posílal poplatky v očekávání půjčky. Slíbená částka působí jako důvod pokračovat. Čím víc už člověk zaplatil, tím těžší pro něj může být udělat krok zpět.

Co je potřeba ověřit

Kdo je druhou stranou? Najděte si sami oficiální spojení na společnost, jejímž jménem člověk vystupuje. Zeptejte se na svou žádost a podmínky přímo u ní.

Když už peníze odešly

Sepište si částky, časy a účty příjemců. Zavolejte vlastní bance a sdělte, že máte podezření na podvod. Uchovejte zprávy a potvrzení pro policii.

Věta, která dá čas

„Další platbu pošlu až po ověření.“ I když druhá strana slibuje vrácení všech předchozích poplatků, odesílá každou další částku pořád stejný člověk.

ZÁPIS PRO BANKU

Na jeden list sepište každý poplatek zvlášť. Částka, čas a účet příjemce jsou užitečnější než dlouhé vysvětlování celého příběhu.

SLÍBENÝ ÚVĚR

400 000 Kč

POPLATKY PŘEDEM

téměř 230 000 Kč

Policie ČR · Chtěl si půjčit peníze

PRVNÍ POMOC

Co říct bance, když už platba odešla

Ve stresu je těžké vzpomenout si, co bylo na obrazovce. Tyhle tři kroky vám usnadní první telefonát. Jednejte hned, i když některý údaj ještě neznáte.

ZAČNĚTE TÍM NEJDŮLEŽITĚJŠÍM

„Mám podezření na podvod.“

Řekněte, zda jste zadali údaje karty, potvrdili přihlášení, nebo odeslali převod. Banka podle toho určí, co může udělat a jak zabezpečit účet.

01 Najděte vlastní spojení

Otevřete bankovní aplikaci nebo vezměte kartu a použijte číslo uvedené na ní. Pokud vás někdo během podezřelého hovoru přepojuje na dalšího „specialistu“, nejprve zavěste.

02 Připravte podklady

Poznamenejte si čas, částku, příjemce a co po vás kdo chtěl. Uložte si zprávy a odkaz na nabídku. Operátorovi nesdělujte PIN ani jednorázový kód.

03 Předejte věc policii

Pro oznámení si ponechte doklady k platbám i komunikaci. Pokud je někdo v bezprostředním ohrožení nebo právě předává peníze pachateli, volejte 158. O vrácení peněz nemůže rozhodnout člověk z původního hovoru.

PRVNÍ VĚTA MŮŽE BÝT KRÁTKÁ

„Před deseti minutami jsem poslal/a platbu po nečekaném hovoru. Mám před sebou částku a číslo účtu.“ Potom se nechte vést pracovníkem banky.

CO SI POZNAČIT PŘI HOVORU

Zeptejte se, co banka právě provedla a co zbývá udělat vám. Pokud jste zároveň sdělili údaje karty, řekněte to hned na začátku.

POZNÁMKA PRO VLASTNÍ BANKU

Čas poslední platby _____

Částka a příjemce _____

Digitálně spolu · Pomoc hned

OBRAZOVÝ ARCHIV / ZÁSILKOVNA / BŘEZEN 2023

Zpráva v dobré společnosti

Pod skutečným oznámením dopravce se může objevit podvodná výzva. Právě jejich sousedství na displeji dává nové zprávě zdání důvěryhodnosti.

VÝŘEZ Z UPOZORNĚNÍ DOPRAVCE

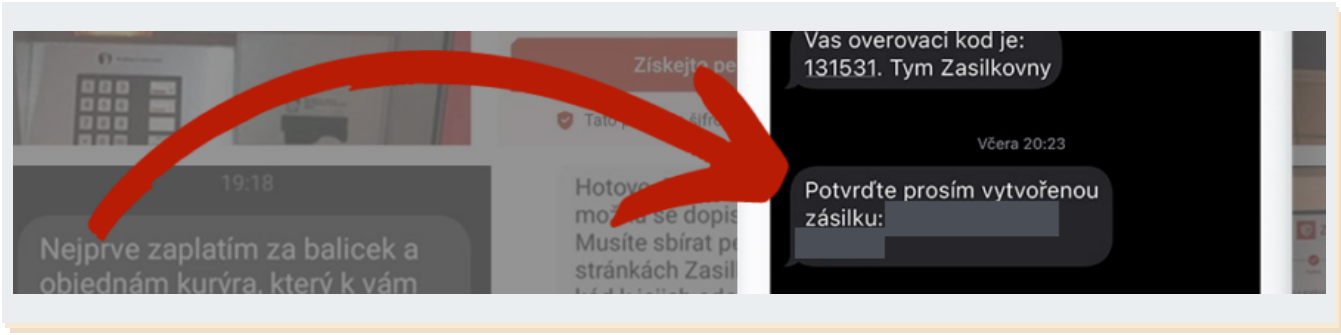

Odkaz v podvodné SMS je v této reprodukci zakrytý.

CO TVRDÍ ZPRÁVA

Zásilka čeká na potvrzení

Ve zveřejněné ukázce přichází výzva potvrdit vytvořenou zásilku. Vypadá jako další krok rozběhnutého doručení. Samotné zařazení do stejného vlákna ale neověřuje odesílatele.

JAK OVĚŘIT ZÁSILKU

Začněte objednávkou

Vraťte se do obchodu, kde jste nakoupili. Najděte sledovací číslo a stav porovnejte ve známé aplikaci nebo na webu dopravce otevřeném vlastní cestou.

A co když dorazí skutečný balík?

Listopadové policejní varování z roku 2026 řeší jiný problém. Někdo může zásilku na dobírku opravdu přinést, přestože jste si ji neobjednali. Před placením zkontrolujte historii objednávek a zeptejte se doma. Neznámou dobírku můžete odmítnout.

DVĚ MÍSTA, KAM SE VRÁTIT

Galerie skutečných ukázek · Digitálně spolu

Listopadové varování · Policie ČR

Zásilkovna · Původní upozornění a snímek z března 2023

E-MAIL VYDÁVAJÍCÍ SE ZA SBAZAR

„Váš produkt byl zakoupen“

Prodáváte zboží. Současně vám přijde e-mail s objednacím číslem a tlačítkem k potvrzení. Sbazar zveřejnil tuto zprávu jako příklad podvodu.

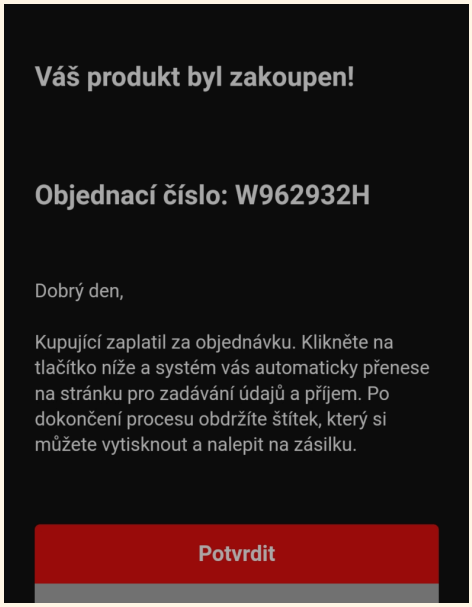

Sbazar / Seznam.cz · výřez z podvodného e-mailu.

Co má prodávající uvěřit

Text tvrdí, že kupující už zaplatil. Tlačítko slibuje další krok k získání peněz a štítku. O připsání částky na vašem účtu přitom zpráva nic nedokládá.

Kde hledat odpověď

Otevřete svůj inzerát a svoji banku vlastní cestou. Pro obyčejný příchozí převod kupující nepotřebuje číslo vaší karty, platnost ani bezpečnostní kód.

Před předáním

Domluvte cenu a předání v prostředí, které znáte. U osobního prodeje si předem řekněte, jestli půjde o hotovost nebo převod.

Když kupující spěchá

Bundě nic neuteče. Dokud na svém účtu nevidíte sjednanou částku, můžete si nechat zboží u sebe a domluvit jiný termín.

Dva různé doklady Najděte na snímku číslo objednávky a sloveso na tlačítku. Který údaj byste naproti tomu hledali ve výpisu ze své banky?

ZKUSTE SI TO NA MODELU ZE STRANY 9

Na jedné obrazovce je 1 200 korun, na druhé žádná nově připsaná částka. Kterou z nich ovládá prodávající? Řekněte nahlas jednu větu, kterou ukončíte tlak na okamžité předání.

Otevřít původní ukázku · Sbazar / Seznam.cz

PŮVODNÍ DOKUMENT / ARCHIV AIR BANK

Proč by mi někdo radil, co říct na pobočce?

Během hovoru může přijít dokument, který vypadá úředně. Air Bank zveřejnila ukázku zneužívající značku ČNB. Všimněte si, ke komu má podle pisatele klient ztratit důvěru.

Na první pohled

Dokument nese logo národní banky a vydává se za instrukce před návštěvou pobočky. Samotná značka v příloze neověřuje, kdo pokyn napsal.

Co se děje s důvěrou

Pisatel vyzývá čtenáře k utajení a budí podezření vůči pracovníkům banky. Pokud vám někdo předepisuje, co máte u přepážky zatajit, popište pracovníkovi banky celý požadavek.

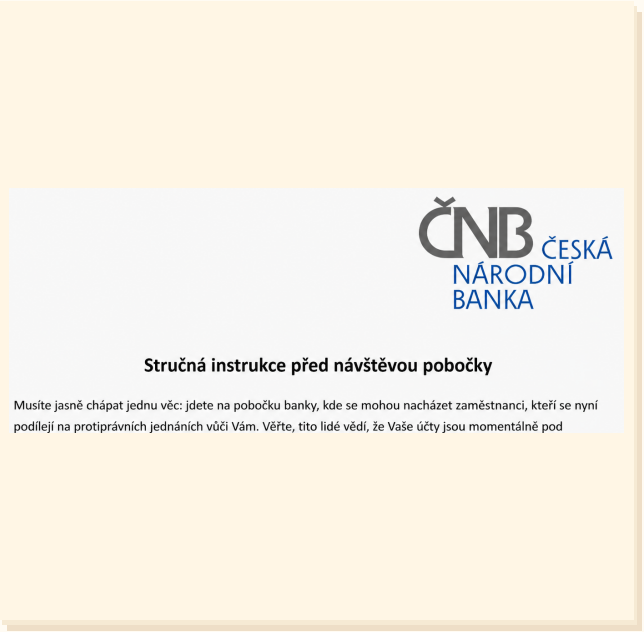
ČNB ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

Stručná instrukce před návštěvou pobočky

Musíte jasně chápat jednu věc: jdete na pobočku banky, kde se mohou nacházet zaměstnanci, kteří se nyní podílejí na protiprávních jednáních vůči Vám. Věřte, tito lidé vědí, že Vaše účty jsou momentálně pod

Air Bank · výřez z podvodných instrukcí, zneužité logo ČNB.

Samostatný případ z Písecka

Ženě po telefonátu přišel e-mail s odkazem k přihlášení do banky. Policie v říjnu popsala škodu 990 000 Kč. Horní výřez pochází ze samostatného varování Air Bank.

Druhá cesta

Zavěste. Číslo si vyhledejte ve vlastní bankovní aplikaci nebo na kartě. Na pobočce řekněte, že žádost přišla z nečekaného hovoru a jaké kroky už proběhly.

Zakryjte logo

Přečtěte si dokument ještě jednou se zakrytým záhlavím. Podle kterých slov poznáte, že se vás pisatel snaží odradit od rozhovoru s pracovníkem banky?

KDY PŘESTAT ČEKAT NA VYSVĚTLENÍ VOLAJÍCÍHO

Máte otevřené bankovnictví, vybíráte hotovost nebo už jste poslali peníze? Nechte vlastní banku rozhodnout, co ještě lze zajistit. Vzor první věty najdete na straně 11.

Otevřít původní ukázku · Air Bank

Policie ČR · říjnový případ z Písecka

WHATSAPP / DVĚ RŮZNÁ POLICEJNÍ SDĚLENÍ

Kolik chce „příbuzný“ poslat?

V jedné zprávě se někdo ptá, u které banky zaplatíte. Hned vzápětí chce okamžitou platbu. Takhle ta výměna skutečně vypadala.

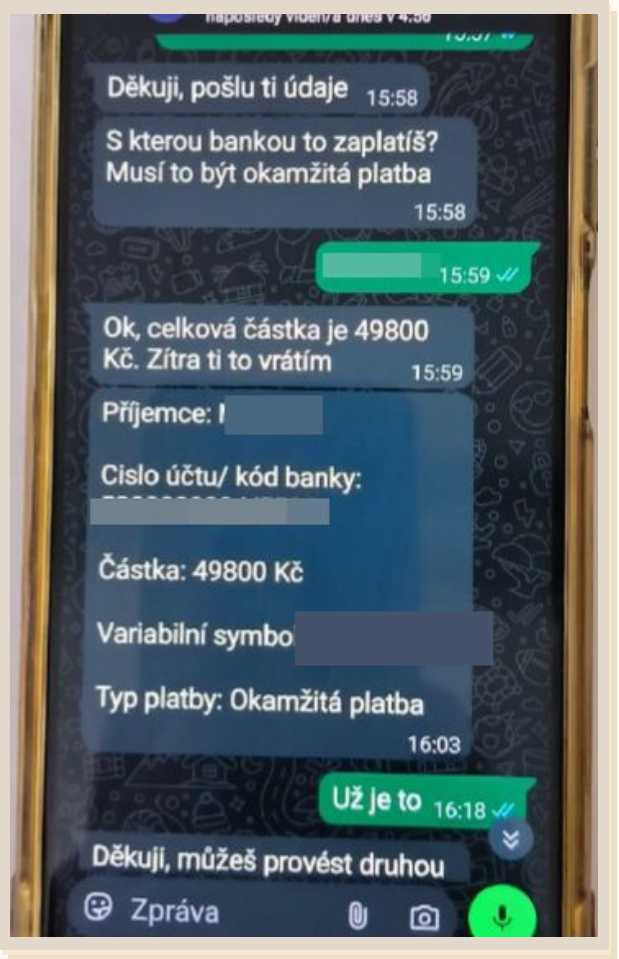

Archiv Policie ČR · výřez, identifikátor zakryt.

CO JE NA SNÍMKU

49 800 Kč

V policejním archivu je vidět částka, žádost o okamžitou platbu a slib, že se peníze druhý den vrátí. Příjemce vyhověl. V dolní části už přichází další požadavek.

JINÝ PŘÍPAD / 29. ZÁŘÍ 2026

33 000 Kč

Na Strakonicku přišla prosba ve WhatsAppu z účtu známého. Muž převedl peníze v domnění, že mu půjčuje. Částky na této straně patří dvěma různým případům.

LISTOPAD 2026

Změna čísla jako záminka

Institut popsal také situaci, kdy má mít příbuzný rozbitý telefon. Nové číslo vysvětluje, proč si píšete jinudy, a připraví půdu pro žádost o úhradu.

JEDNA VĚTA K ZAPAMATOVÁNÍ

„Zavolám ti na číslo, které už mám.“

Když se nedovoláte, oslovte dalšího blízkého jinou cestou. Pokud už peníze odešly, volejte vlastní bance a uschovejte konverzaci. První větu do telefonu najdete na straně 11.

Policie ČR · Skutečná komunikace
Institut · Listopadový přehled

„A nikomu to neříkej“

Tlak na utajení a žádosti o intimní snímky jsou důvodem obrátit se na důvěryhodného dospělého.

13–17 let

CO UVEDLI RESPONDENTI VE VĚKU 13–17 LET

Někdo je žádal, aby online komunikaci tajili.

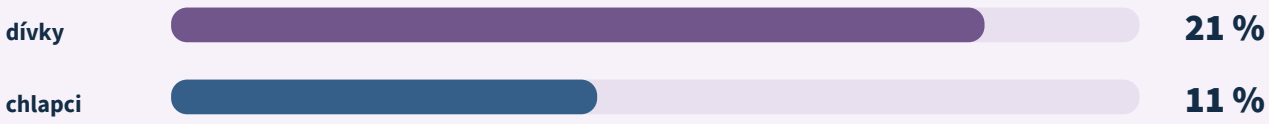

Online známý žádal o intimní fotku nebo video.

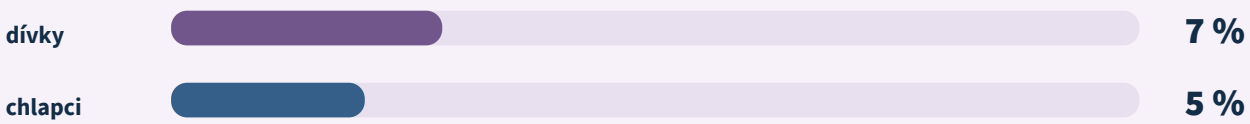

Výzkum SIC, Univerzity Palackého a Linky bezpečí. Sběr 1. 4.–15. 5. 2025, zveřejněno 10. 2. 2026, v analýze 42 772 respondentů ve věku 13–17 let.

Výzkumná zpráva · metodika a znění otázek

Jsem rád, že mi to říkáš

První slova dospělého ovlivní, jestli se dítě odváží pokračovat.

„Jsem na tvé straně. Společně se podíváme, co teď potřebuješ.“

01 Vyslechni dítě

Poděkuj mu za důvěru a dej mu čas. Rozhovor začni otázkou, co se stalo a čeho se teď bojí.

„Co bys teď ode mě potřeboval/a?“

02 Zastav další tlak

Neposílej další snímky ani peníze. Ulož údaje o účtu, odkazy a výhrůžky, intimní obsah dál nesdílej.

„Zůstaneme spolu a vybereme, komu to oznámíme.“

03 Spoj se s pomocí

Situaci lze nahlásit platformě a řešit s Policií ČR. Při bezprostředním ohrožení volej 158 nebo 112.

„Přeješ si, abych u toho hovoru byl/a s tebou?“

LINKA BEZPEČÍ

Rozcestník online pomoci

ČTEME SPOLU / PRVNÍ PRAVIDLO

Když mě displej překvapí

Předškolák může zvládnout důležitou věc ještě předtím, než si sám přečte zprávu. Může přestat klikat, položit telefon a ukázat dospělému, co se stalo.

PAPÍROVÝ SEMAFOR

Tři barvy pro první pokus

- Stůj. Položím prst vedle displeje.
- Počkám. Rozhlédnu se kolem sebe.
- Jdu za dospělým, kterému věřím.

Jak scénku začít

Na papír nakreslete prázdnou obrazovku. Na druhý lístek dejte nečekané okno. Při vyprávění ho položte přes obrazovku. Dítě zvolí jednu barvu a ukáže rukou, co právě udělá.

Co říct místo zkoušení

„Díky, že mi to ukazuješ. Co tě na tom překvapilo?“ Nechte dítě popsat barvu, zvuk nebo obrázek vlastními slovy. Nejprve se podívejte spolu, rozhodnutí udělá dospělý.

DRUHÉ KOLO / DÍTĚ VEDE HRU

Vyměňte si role. Dítě teď přidá překvapivý obrázek vám. Nahlas ukažte, jak se zastavíte. Když dítě neumí pojmenovat barvu, stačí stejnou volbu předvést gestem. Cílem je požádat o pomoc.

Koho dnes nakreslíme?

Vyberte spolu dvě důvěryhodné osoby, jednu doma a jednu třeba ve školce. Na příští straně si s nimi zahrajete tři krátká kola.

3–6 LET / AKTIVITA VE DVOJICI

Co udělá moje ruka?

Dospělý přečte situaci a dítě odpoví pohybem. Stačí papírový telefon a pastelka. Pro menší děti začněte jen prvním řádkem, se staršími nechte pravidlo fungovat i v novém příběhu.

Vyskočí neznámé okno

Položím prst vedle displeje. „Pomůžeš mi zjistit, co to je?“

Někdo chce obrázek

Otočím displej k dospělému. „Tuhle zprávu ti chci ukázat.“

Obrázek mě vyděsí

Položím telefon a zajdu za někým. „Pojď na chvíli ke mně.“

CO PŘIDAT VE DRUHÉM KOLE

Dítě vybírá dospělého

První člověk v příběhu právě telefonuje. Kdo další je nablízku? Nechte dítě ukázat cestu v místnosti a zkusit první větu.

Dospělý udělá chybu

Zahrajte, že jste omylem klepli. Zkuste nahlas říct, že chcete pomoc i po chybě. Dítě může řídit scénku a rozhodnout, kdy ji zastaví.

CO PO HŘE OCENIT

Pojmenujte konkrétní pohyb. Třeba „všiml jsem si, že jsi telefon položila a přišla za mnou“. Příště může mít tlačítko jinou barvu. Stejný krok bude fungovat dál.

Naše dvě bezpečná místa

Doma můžu za…

Ve školce můžu za…

ŠKOLÁCI

Smím tu fotku poslat?

Na třídním výletě vznikne povedená fotka. Dítě ji chce poslat babičce, ale vedle něj je na snímku spolužák. Právě teď se dá na obyčejné situaci vysvětlit, že o fotce rozhodují i další lidé.

ZBLÍZKA / ŠKOLÁCI

Dítě vybírá, komu ukáže obrázek.

Nejdřív se zeptám

Je spolužákovi příjemné, že ho na fotce poznají ostatní? Pokud váhá, vybereme jinou. Fotit se může i společný výtvor, model nebo výkres.

Pak vyberu příjemce

Dospělý nechá dítě samo pojmenovat, kam fotografie míří. Před odesláním si spolu prohlédnou jméno kontaktu i název skupiny.

Tři otázky před sdílením

Kdo na fotce je? Komu ji chci poslat? Co se s ní může stát potom? Zkuste si tři odpovědi říct nahlas. Stejná fotka ve zprávě babičce a ve velkém třídním chatu může mít úplně jiné publikum.

Zkuste si výměnu rolí

Dítě rozhoduje, kterou ze dvou smyšlených fotek by rodič směl sdílet. Rodič si vyžádá souhlas a přijme i „ne“. Pro jednou si to vyzkouší přesně opačně.

OTÁZKA PRO DOSPĚLÉHO

Kdy jste se dítěte naposledy zeptali, jestli můžete zveřejnit jeho fotku? Pro dnešní nácvik může dítě vybrat obrázek a dospělý si vyžádá svolení.

ZKUSTE ROZHODNOUT PŘED ODESLÁNÍM

- Kdo je na snímku?
- Komu ho posílám?
- Máme svolení?

WHATSAPP / ŠVÝCARSKO / ŘÍJEN 2026

Hlas pro kamarádku?

Do skupiny přijde zdánlivě milá prosba o hlas v soutěži. Známý účet, jméno dítěte a obrázek s hlasováním dohromady působí přesvědčivě. Švýcarské NCSC zveřejnilo německou variantu.

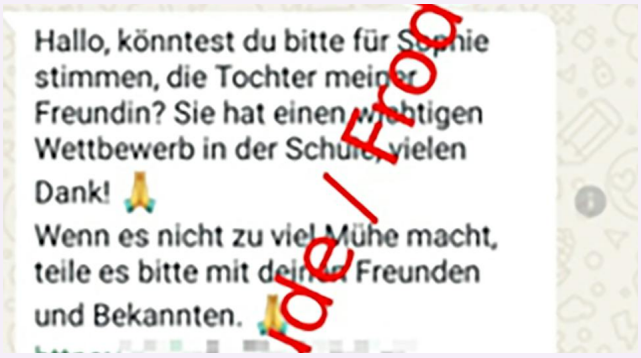

Švýcarské NCSC · 27. října 2026, výřez zahraniční ukázky.

Co zpráva slibuje

Německý text prosí o hlas pro dceru známé a vybízí k dalšímu šíření. Právě důvěra mezi přáteli dává prosbě váhu. Třída se může zapojit dřív, než si někdo ověří původ.

Proč se zastavit u kódu

NCSC popisuje, že domnělé hlasování žádalo registrační kód nebo načtení QR. Ověřovací kód k vašemu účtu není hlasovací lístek. Odesílateli se ozvěte jinou cestou.

Hra s papírovými kartami

Rozdělte si lístky na „pro dva“, „pro třídu“ a „pro kohokoli“. Kam patří fotka spolužáka, prosba o hlas a kód k přihlášení? U každé volby vysvětlete proč.

Co napsat do skupiny

„Zastavme přeposílání. Ověřím u ní, jestli to poslala.“ K varování spolužáků stačí krátká zpráva bez podvodného odkazu. Učitel může pomoct třídu oslovit.

Přečtěte výřez

Červený nápis přes německou konverzaci přidal švýcarský úřad. Jak byste spolužáka varovali, kdybyste stejnou zprávu viděli poprvé bez tohoto označení?

CO ZKUSIT DOMA

Dítě může vybrat důvěryhodného dospělého a ukázat mu popis situace. Není potřeba skutečně rozesílat zprávu ani zkoušet registraci.

Otevřít původní ukázku · Švýcarské NCSC

DOSPÍVAJÍCÍ

Když se třída směje jednomu

Z přestávky koluje upravená fotka spolužáka. Někdo přidá další komentář, někdo ji pošle dál. I tichý člen skupiny má několik možností, jak člověku na snímku pomoci.

ZBLÍZKA / DOSPÍVAJÍCÍ

Dění ve skupině může změnit i přihlížející.

Soukromá zpráva spolužákovi

Jestli máš obavu říct něco celé skupině, ozvi se přímo tomu, koho se to týká. „Viděl jsem to. Chceš, abych šel s tebou za někým dospělým?“ Nabídni konkrétní pomoc a nech ho rozhodnout.

Když někdo vyhrožuje

Pokud chce další fotku, peníze nebo slib mlčení, nic dalšího neposílej. Svěřit se můžeš i potom, co už jsi na první zprávu odpověděl.

Co dál nešířit

Neposílej urážlivou fotku „pro informaci“ do další skupiny. Při žádosti o pomoc můžeš popsat, co se stalo, kdy a na jakém účtu obsah je.

Kdo může zasáhnout

S dospělým, kterému důvěřuješ, proberte nahlášení platformě. Ve školní skupině může pomoci třídní učitel nebo školní metodik prevence.

ZMĚNA JEDNÉ VĚTY

Zkuste místo „vždyť je to jen legrace“ říct spolužákovi, že fotku dál šířit nebudete. Pomoc může začít i soukromě.

ODPOVĚĎ PŘIHLÍŽEJÍCÍHO

„Všichni to už stejně viděli.“

„Já to dál nepošlu. Chceš, abych šel s tebou?“

Linka bezpečí · Online poradna a pomoc

POMOC PŘI NÁTLAKU

„Smažu to, když…“

Co dělat, jestliže tě někdo nutí poslat další intimní snímek a hrozí zveřejněním původního? O pomoc můžeš požádat i ve chvíli, kdy máš obavu, že se na tebe někdo bude zlobit.

PRVNÍ ODPOVĚĎ DOSPĚLÉHO

„Díky, že ses ozval.“

Když se mladý člověk svěří, dej mu prostor vysvětlit, co se stalo. Pomoz mu zastavit další kontakt a zjistit bezpečný další krok. Nemusí ti ukazovat intimní snímek, aby sis ho vyslechl.

01	**Nepřidávej další obsah**	Nátlak může pokračovat i po splnění požadavku. Další fotku ani peníze neposílej. Nemusíš se s tím člověkem setkat ani mu dokazovat, že smazání požaduješ oprávněně.
02	**Zapiš potřebné údaje**	S důvěryhodným dospělým si poznamenejte účet, odkazy, čas a znění výhrůžek. Intimní materiál nepřeposílejte a nepořizujte jeho další kopie.
03	**Přizvi pomoc**	Oslov dospělého, poradenskou službu nebo policii. Když se obáváš osobního setkání nebo právě hrozí bezprostřední nebezpečí, volej 158 či 112.

KDYŽ CHCE POMOCT SPOLUŽÁK

Stačí přijít za dospělým spolu. Citlivý obrázek dál neposílejte ani ve snaze dokázat, co se stalo. Popište, kde se obsah objevil.

ZKOUŠKA PRVNÍ VĚTY

Děti mohou napsat jen „Potřebuju, abys mě teď vyslechl.“ Nikdo ve skupině nemusí vyprávět vlastní příběh, aby si mohl první větu vyzkoušet.

KDO MŮŽE BÝT U DALŠÍHO KROKU S TEBOU

- Blízký dospělý
- Školní poradce
- Odborná pomoc

PRVNÍ NÁJEM / SKUTEČNÝ PŘÍPAD Z JIŽNÍCH ČECH

Deset tisíc před prohlídkou

Zájemkyně reagovala na inzerát na sociální síti. Po několika zprávách po ní protistrana chtěla záruku předem. Peníze poslala. Na prohlídku už ji nikdo nepozval.

JAK ŠLA JEDNÁNÍ ZA SEBOU

01 Nabídka bytu na sociální síti.

02 Výměna zpráv a podmínka prohlídky.

03 Převod 10 000 Kč na cizí účet.

04 Kontakt ustal. K prohlídce nedošlo.

Co chci vědět před platbou

01 Kdo mi otevře byt?

Domluvte konkrétní termín. Uložte si inzerát a srovnejte adresu, stav bytu a vybavení se skutečností. Fotografie a klíč na obrázku mohou patřit komukoli.

02 S kým vlastně jednám?

Ptejte se, zda jde o vlastníka, nebo zástupce. U nabídky přes kancelář si kontakt najděte sami a ověřte, že konkrétní byt opravdu nabízí.

03 Co přesně mám zaplatit?

Požádejte o účel platby, písemné podmínky a jméno příjemce. Pokud máte peníze poslat dřív, než uvidíte byt nebo si ověříte protistranu, rozhodnutí odložte.

VĚTA, KTEROU MŮŽETE POSLAT NA INZERÁT

„Rád se přijdu podívat. Prosím o termín, adresu a informaci, kdo mi byt ukáže. O případné platbě se domluvíme po ověření nabídky.“ Pokud už peníze odešly, obraťte se neprodleně na svou banku a uchovejte inzerát i zprávy.

Policie ČR · Před prohlídkou bytu chtěl zaslat kauci

TELEFONNÍ ČÍSLO A PŘIHLÁŠENÍ / ARCHIV OPERÁTORA

Přijdu o číslo, když se nepřihlásím?

Vodafone upozornil na zprávy, které hrozily zrušením telefonního čísla a zavedly adresáta na kopii samoobsluhy. Na obrázku je napodobenina stránek jiného operátora.

Jak vypadá návnada

Logo i růžové tlačítko vypadají povědomě. Smyslem výhrůžky je přimět vás rychle zadat údaje. Zavřete odkaz a otevřete aplikaci svého operátora přes její vlastní ikonu.

Co když je účet opravdu nedostupný?

Vyhledejte podporu přímo na oficiálním webu. Není třeba použít telefonní číslo nebo formulář z příchozí SMS. Popište, co se stalo a zda jste údaje už někam zadali.

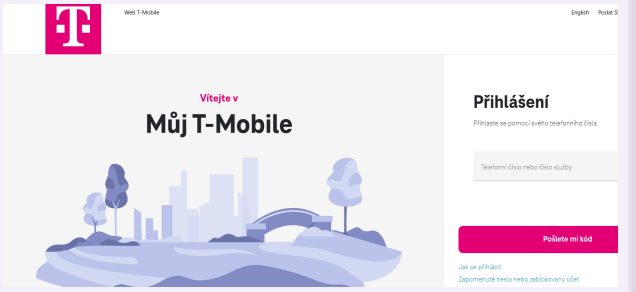

Vodafone · varování z června 2025, výřez kopie webu T-Mobile.

Ztracený telefon

Na bezpečném zařízení najděte oficiální nastavení svého e-mailového účtu. Zjistěte, jak poznáte vlastní přihlášená zařízení a kde se spravují způsoby obnovy.

Ještě před ztrátou

Ověřte, že znáte vlastní obnovovací adresu. Pokud služba vydává záložní kódy, chraňte je odděleně od telefonu. Do pracovního listu stačí napsat, kde je bezpečně najdete.

Rozbor vzhledu

Zakryjte logo operátora a růžové tlačítko. Zůstane na obrázku něco, podle čeho bezpečně poznáte, kdo stránku provozuje?

MALÝ POKUS BEZ ODHLAŠOVÁNÍ

Poznáte v nastavení uvedenou obnovovací adresu nebo poslední číslice telefonu? Pokud už některý kontakt nepoužíváte, upravte ho přímo v účtu.

Otevřít původní ukázku · Vodafone

FIREMNÍ PENÍZE / ÚSTECKÝ KRAJ

Faktura sedí. A číslo účtu?

V srpnu dostaly firmy faktury a upomínky za údajné softwarové služby. Pisatel si vypůjčil jméno skutečného dodavatele. Policie popsala požadavky v řádech desetitisíců korun.

PŘÍPAD Z POLICEJNÍHO SDĚLENÍ

Upomínka má vyvolat spěch

Na místě účetní stačí vidět známou firmu a obávat se dluhu. Než cokoli potvrdíte, zkuste dohledat odpovědi na dvě otázky odděleně: objednali jsme tu službu a komu skutečně platíme?

NA MODELOVÉM PŘÍKLADU / POROVNÁNÍ DOKLADŮ

PŮVODNÍ OBJEDNÁVKA

Co mělo být dodáno?

Název služby, objednávající kolega a schválená cena.

NOVÁ VÝZVA

Co se najednou mění?

Příjemce, číslo účtu nebo požadavek zaplatit ještě dnes.

Kdo změnu ověří

Platbu pozastavte. Dodavatele kontaktujte na čísle uloženém před příchodem zprávy. Účet si ověřte u člověka, který je oprávněn změnu potvrdit. Zvlášť zkontrolujte, že službu někdo objednal.

Když už platba odešla

Zjistěte čas a částku, zavolejte vlastní bance a informujte odpovědného kolegu. Uchovejte e-mail i přílohu. Nové pokyny od stejného pisatele situaci neověří.

TŘÍMINUTOVÝ NÁCVIK NA PORADĚ

Jeden kolega hraje účetní, druhý dodavatele. Kde získáte známé číslo a co uděláte, pokud kolega s oprávněním platit není v práci? Zapište si společné pravidlo pro příští skutečnou fakturu.

Policie ČR · Faktura v e-mailu nemusí být skutečná

SMS O PŘESTUPKU / ČESKO / ČERVEN 2026

Pokuta přišla v SMS. Kam se podívat?

Policie ČR zdokumentovala podvod, ve kterém oznámení o dopravním přestupku přivedlo čtenáře na napodobeninu státního portálu. Výřez ukazuje, jak důvěryhodně může vypadat začátek formuláře.

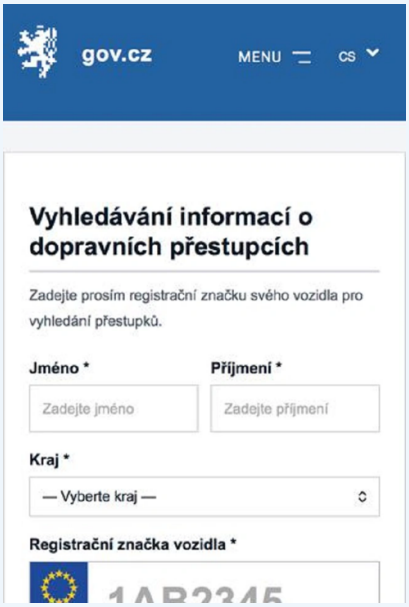

Policie ČR · 16. června 2026, výřez podvrženého portálu.

Jak má formulář zapůsobit

Uživatel vidí státní symbol, nabídku kraje a pole pro registrační značku vozidla. Úřední vzhled vytváří dojem, že stačí vyplnit několik běžných údajů.

Kde je vlastní vstup

Podezřelou zprávu opusťte. Informaci si ověřte přes známý úřední web, vlastní aplikaci nebo u daného úřadu. Pro přístup na Portál občana můžete sami napsat obcan.gov.cz.

Když se nedaří přihlásit

Zjistěte, který ověřovací prostředek právě používáte. Nápovědu hledejte na oficiálním portálu. Přihlášení řešte odděleně od otázky, jestli nějaký přestupek vůbec existuje.

Když jste už zadali údaje

Popište, co přesně jste vyplnili a zda jste něco potvrdili v telefonu. Pokud šlo o kartu, bankovnictví nebo bankovní identitu, kontaktujte svoji banku oficiální cestou.

Před vyplněním

Co se o přestupku na této obrazovce dozvíte ještě před zadáním údajů? Vyjmenujte, co už tvrdila SMS a co opravdu dokládá samotný formulář.

NA ZKOUŠKU V KLIDNÉ CHVÍLI

Dostaňte se na oficiální nápovědu bez otevření odkazu ze zprávy. Potom postup zopakujte před člověkem, který ho bude příště potřebovat sám.

Otevřít původní ukázku · Policie ČR

Portál občana · oficiální nápověda

DESET MINUT U JEDNOHO STOLU / HRA PRO RODINU

Až někdo napíše o peníze

Na chvíli si vyměňte telefony za papír a tužku. Každý, od školáka po prarodiče, má stejný úkol: vybrat člověka a cestu, kterou si doma ověříte naléhavou prosbu.

NEJDŘÍV KAŽDÝ ZA SEBE

Kdo by zvedl telefon právě mně?

Zkuste jmenovat i náhradní osobu. Ne všichni mají stejný seznam kontaktů a ne každému se dobře volá.

0–2 min	**Přečtěte si prosbu**	Někdo píše z nového čísla, tvrdí, že je na cestě, a potřebuje zaplatit. Každý si nejdřív sám poznačí první otázku. Co přesně chce pisatel udělat hned?
2–6 min	**Zahrajte si telefonát**	Jeden člen rodiny přednese prosbu. Druhý má čas hovor ukončit a najít kontakt ve svém adresáři. Dítě může předvést, komu telefon ukáže. Pak si role vyměňte.
6–10 min	**Domluvte si dvě cesty**	Co uděláte, když se prvnímu člověku nedovoláte? Určete další kontakt. Dohodněte se také, že odložení platby se doma nebude brát jako neochota pomoci.

Naše dohoda vlastními slovy

„O peníze si klidně řekneme. Když žádost přijde nečekaně, ověříme ji ještě druhou cestou.“ Upravte větu tak, jak doma skutečně mluvíte.

První člověk _____ **Když nebere** _____

RODINNÁ ZKOUŠKA / TŘI MODELOVÉ ZPRÁVY

Která zpráva může počkat?

Při stejném oslovení mohou přijít tři úplně jiné žádosti. Čtěte je po jedné. Každý nejdřív řekne, co pisatel vlastně chce, potom navrhne vlastní cestu k ověření.

PLATBA

„Ahoj, mám nové číslo. Pošleš peníze ještě dnes?“

Co vím o novém čísle?

Zavolejte na dosavadní kontakt. Pokud se nedovoláte, ověřte prosbu u někoho jiného z rodiny. Do té doby může převod počkat.

OVĚŘOVACÍ KÓD

„Pošli mi prosím těch pár číslic, co ti teď přišlo.“

Komu patří zpráva s kódem?

Přečtěte si, pro jaký úkon kód přišel. Nepřeposílejte jej. Ověření žádosti z druhého kanálu mění rozhovor, kód ale zůstává soukromý.

HLASOVÁNÍ

„Prosím, dej hlas v soutěži a přepošli to dál.“

Opravdu o hlas žádá ten, koho znám?

Ověřte to krátkým telefonátem. Zastavte další přeposílání. Jak vypadala skutečná žádost, kterou zveřejnilo švýcarské NCSC, uvidíte na straně 21.

Pro dítě

Můžu přijít i ve chvíli, kdy už jsem klikl/a? Vyberte větu, kterou by vám bylo příjemné slyšet od dospělého.

Pro rodiče a prarodiče

Najdeme kontakt i bez původní konverzace? Zkuste v telefonu otevřít adresář a vybrat člověka, kterému byste zavolali.

SEZNAMOVÁNÍ NA INTERNETU / POLICEJNÍ PŘÍPAD

Kdy se ze známosti stane žádost o peníze?

Několik týdnů příjemného psaní může předcházet první žádosti o platbu. Policie na Kutnohorsku popsala mladou ženu, jíž muž vystupující jako korejský herec sliboval společnou návštěvu.

Přes 120 tisíc korun

Žena platila výdaje údajně nutné pro cestu. Později si sama půjčila. Setkání se neuskutečnilo. Věk poškozené je zde podstatný: podobnou důvěru si může vytvořit mladý člověk i prarodič.

Jak otevřít rozhovor doma

„Co se má po téhle platbě stát? Byla některá z dřívějších poslední?“ Dejte člověku čas odpovědět. Stud komplikuje hledání pomoci. Sedněte si vedle něj a nechte ho vyprávět vlastními slovy.

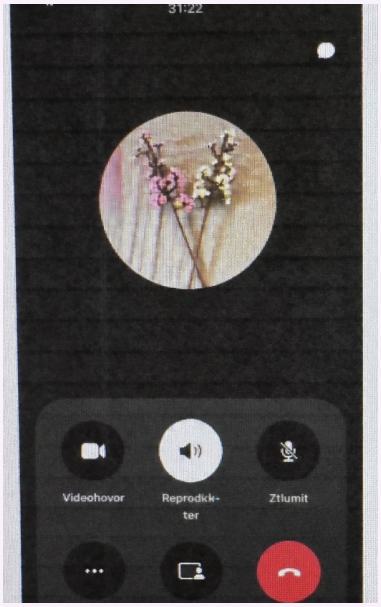

Policie ČR · výřez ze zveřejněného snímku nalezené komunikace.

Telefon drží majitel

Pomocník může číst část rozhovoru, kterou mu druhý chce ukázat. Není nutné přebírat zařízení, žádat hesla ani vstupovat do soukromé komunikace za něj.

Pokud už peníze odešly

Přestaňte platit, obraťte se na svou banku a policii. Ponechte si původní zprávy, identifikaci profilu a potvrzení o platbách. Pro první hovor poslouží kartička na straně 61.

Jak číst částku

Přes 120 000 Kč je v policejním sdělení celková škoda. Při rozhovoru doma zkuste projít platby postupně. Kdy přišla první prosba a kdy další?

MALÝ ÚKOL PRO DVĚ GENERACE

Jeden hraje známého, který potřebuje další poplatek, druhý poprosí o čas a poradí se mimo chat. Po výměně rolí se zeptejte, která první věta zněla přirozeně.

Otevřít původní ukázku · Policie ČR

PRAKTICKÁ ZKOUŠKA VE DVOU

Zavěsím a zavolám zpátky.

Krátký rozhovor nanečisto pomůže víc než slib, že už nikdy nikomu nenaletíme. Jeden člověk hraje volajícího a druhý má za úkol hovor zdvořile ukončit.

VĚTA PRO OBA

„Vyřídím to po svém.“

Zopakujte větu vlastními slovy. Nemusíte druhého přesvědčit, že je podvodník. Stačí nedokončit žádost v hovoru, který jste sami nezahájili.

01 První kolo

Volající sdělí, že na účtu je problém. Člověk s telefonem hovor ukončí a ukáže, kde by našel číslo na banku. Při cvičení nikam nevolejte.

02 Vyměňte si role

Teď hraje jiný člověk příbuzného, který prosí o peníze. Kde je uložený jeho původní kontakt? Co uděláte, když se nedovoláte? Převod musí počkat na ověření.

03 K telefonu přiložte kartičku

Na straně 61 je stručný postup. Na volné místo napište, komu chcete při pochybnostech zavolat. Číslo na banku opište z ověřeného místa, dokud máte na kontrolu klid.

CO DĚLAT PO ZAVĚŠENÍ

Jeden z vás může hrát člověka, který po hovoru zůstal nervózní. Druhý najde známé číslo a počká vedle něj, než si zavolá sám.

DRUHÉ KOLO TELEFONÁTU

Při druhém pokusu do hovoru přidejte větu „ale musíte rychle“. Zkuste klidně položit telefon a teprve potom hledat vlastní kontakt.

DOMÁCÍ POZNÁMKA K TELEFONU

Zavolám svému blízkému

Ověřený kontakt na banku

Policie ČR · Falešný bankéř

ČESKO / ŠETŘENÍ ČSÚ / 2026

Kdo si už vyzkoušel generativní AI?

Ze sta lidí ve věku 16 a více let ji v prvním pololetí 2026 použilo přibližně 56. O rok dřív to bylo zhruba 32 lidí ze sta. V práci se ale jednotlivé skupiny liší.

VŠICHNI OBYVATELÉ ČESKA VE VĚKU 16+

Stejná populace, stejné období roku. Rozdíl vznikl odečtením podílů.

KDO POUŽÍVAL AI PRO PRACOVNÍ ÚČELY? / PODÍL V DANÉ SKUPINĚ

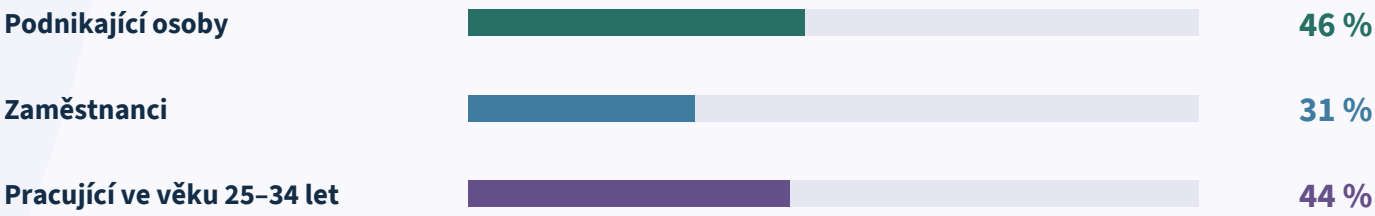

Každý řádek má vlastní základ. Pracující ve věku 25–34 let zahrnují lidi z předchozích dvou skupin, proto se tři podíly nesčítají.

Vzdělání a práce

Mezi pracujícími s vysokoškolským vzděláním uvedlo použití AI pro práci 63 %, u pracujících se základním vzděláním 14 %. Samotný rozdíl nevysvětluje, proč lidé nástroj použili.

Společný pokus

Nechte si zkrátit pozvánku do knihovny. Každý účastník zkontroluje datum, adresu a to, pro koho setkání je. Výsledek se dá hodnotit i bez předchozí zkušenosti s AI.

NA PROTĚJŠÍ STRANĚ

Sedm věkových skupin, dvě barvy a stejná škála od 0 do 100 %. Uvidíte také rozdíl mezi roky přímo v procentních bodech.

ČSÚ · Nástroje AI v Česku, 24. listopadu 2026

ČESKO / PRVNÍ POLOLETÍ 2025 A 2026

Jak se změnilo používání AI podle věku

Podíl lidí v příslušné věkové skupině, kteří použili generativní AI. Délka obou sloupců vychází ze stupnice do 100 %. Vpravo je rozdíl v procentních bodech.

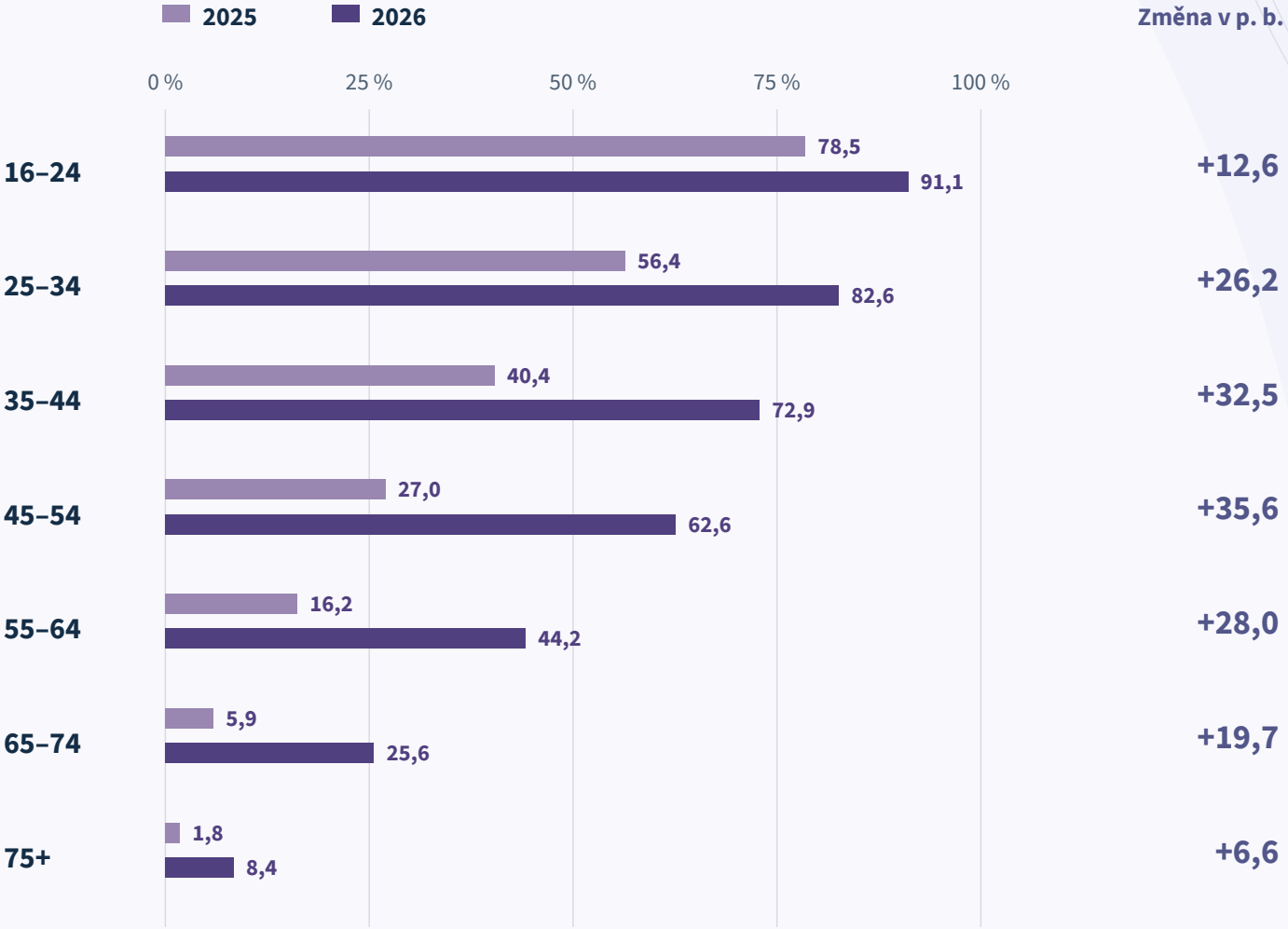

Největší změna

Ve skupině 45–54 let vzrostl podíl o 35,6 bodu. Přesto ji dál používá vyšší podíl mladších lidí. Nejrychlejší přírůstek a nejvyšší rozšíření jsou dvě různé otázky.

Co znamená 8,4 %

U lidí od 75 let vychází přibližně osm uživatelů ze sta. Graf popisuje zkušenost s nástrojem. Neříká, zda člověk rozezná chybu v jeho odpovědi.

Údaje i výpočty jsou zaokrouhlené na jedno desetinné místo. Podíly v jednotlivých věkových skupinách nelze prostě zprůměrovat a získat výsledek za všechny obyvatele.

ČSÚ · Využívání ICT v domácnostech, tabulka 5.8

Jedna pomůcka, čtyři různé úkoly

Krátké pokusy ukazují, kde může AI ušetřit práci a kde se vyplatí její odpověď ověřit.

ŠKOLÁK S DOSPĚLÝM

Zkus jiné vysvětlení

Vyberte si pojem z učebnice. Zeptejte se na něj pomocí smyšleného příkladu a pak srovnejte odpověď s učebnicí.

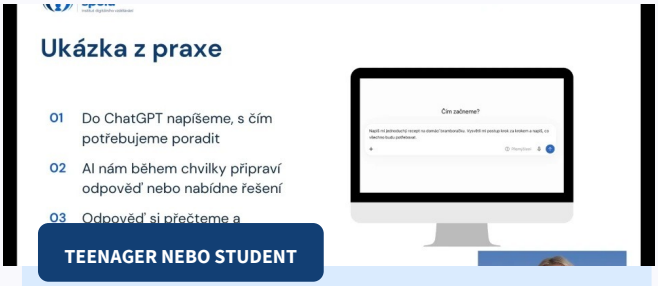

TEENAGER NEBO STUDENT

Nech si připravit otázky

Požádej o otázky k procvičení. Odpověz sám a sporné body si ověř v původním zdroji.

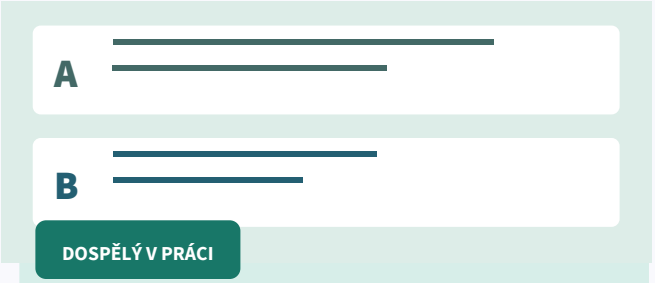

DOSPĚLÝ V PRÁCI

Zjednoduš veřejný text

Použij schválený nástroj a veřejný nebo smyšlený text. Důležitá fakta a změnu významu zkontroluj.

KDYŽ S AI ZAČÍNÁŠ

Nech si vysvětlit pojem

Zeptej se, co je dvoufázové ověření a jak pomáhá. Přesný návod pro svůj účet pak otevři na stránce služby.

NÚKIB · Jak bezpečně používat AI

ČEŠTÍ ŽÁCI VE VĚKU 13–17 LET

Když chatbot působí jako kamarád

Čeští žáci odpovídali, jak často mluvili s chatbotem jako s kamarádem. Výsledky popisují zkušenosti dětí, které se výzkumu účastnily.

CO ODPOVĚDĚLI

32 %

žáků uvedlo, že si takto povídali občas nebo pravidelně. Dalších 35 % odpovědělo, že to jen zkusili.

PODÍL ODPOVĚDÍ / V PROCENTECH

Jak se na to doma zeptat

„Co ti na tom rozhovoru vyhovovalo?“ Nechte dospívajícího vybrat, zda bude mluvit o sobě, nebo o vymyšleném příkladu. Není potřeba ukazovat historii chatu.

Co se z čísel nedozvíme

Samotná odpověď neříká, proč dítě chatbot oslovilo ani jak mu rozhovor prospěl. V jedné rodině začne povídání zkušeností, ve druhé otázkou, komu by se dítě chtělo svěřit osobně.

Občasné a pravidelné rozhovory uvádí dohromady 32 % dotázaných. Z odpovědí nevyčteme, jakou pomoc v těchto rozhovorech hledali.

Výzkum Čeští žáci v online světě, třetí vlna. Sběr proběhl v roce 2025, výsledky vyšly v roce 2026. Procenta se vztahují k dotázaným žákům.

Univerzita Palackého a SIC · Výzkumná zpráva, str. 17

OBRAZOVÝ ARCHIV / ČNB / ÚNOR 2026

Známá tvář jako doporučení?

Podobá se zprávě velké televize. V titulku je guvernér a na fotografii premiér. Česká národní banka zveřejnila snímek podvržené reportáže, která lákala k investování.

ČNB · výřez ze snímku podvodné stránky.

PODÍVEJTE SE ZBLÍZKA

Co propůjčuje článku důvěru?

Známé tváře, logo média a vzhled zpravodajské stránky. Žádný z těchto znaků nedokládá, že redakce text vydala nebo že lidé na snímku investici nabízejí.

Dvě ověření, která se dají udělat mimo článek

Najdu reportáž i u média?

Otevřete si známý web redakce vlastní cestou. Vyhledejte název pořadu nebo klíčová slova. Prohlédněte si také oficiální vyjádření instituce, na kterou se článek odvolává.

Kdo ode mě chce peníze?

Jméno hosta pořadu neposkytuje odpověď na to, komu byste platili. Prověřte skutečného poskytovatele a jeho oprávnění u ČNB. Do formuláře z reklamy zatím nic nezadávejte.

STEJNÁ OTÁZKA U HLASU NEBO VIDEA

Ani povědomý hlas sám o sobě neověří žádost o převod. Přerušte hovor a zavolejte na kontakt, který už znáte. U tohoto snímku ČNB dokládá podvrženou reportáž. Způsob výroby obrázku z něj nepoznáme.

ČNB · Falešná reportáž zneužívá identitu guvernéra

PROSINEC 2026 / ZMĚNA PRAVIDEL

Co se mění 2. prosince

Prosincový termín se týká dvou odlišných oblastí. U některých generativních systémů končí přechodná lhůta. Vedle toho začínají platit vymezené zákazy zneužití AI.

02
PROSINCE

TERMÍN PRO NĚKTERÉ POSKYTOVATELE

Označování generovaného obsahu

U příslušných systémů uvedených na trh před 2. srpnem 2026 platí lhůta pro splnění čl. 50 odst. 2 do 2. prosince 2026. Jde o strojově čitelné označení syntetických výstupů.

DALŠÍ ZMĚNA / OCHRANA OSOB

Intimní materiál a souhlas

Od 2. prosince se uplatní také vymezené zákazy u AI používané ke generování či úpravě intimního materiálu bez souhlasu a materiálu se sexuálním zneužíváním dětí. Přesné vymezení obsahuje evropské nařízení.

Co může posoudit čtenář

Strojově čitelná značka nemusí být na displeji vidět. Z toho, že fotografii nedoprovází nápis o AI, její pravost nevyčtete. U nečekané prosby známého je proto stále namístě zavolat mu na vlastní uložený kontakt.

EUR-Lex · Nařízení (EU) 2026/1744

MATĚJ MAŠEK, MBA / ŘEDITEL DIGITÁLNĚ SPOLU / 1 ZE 4

Od rady k vlastnímu rozhodnutí

„Zkus to ty. Já tu budu s tebou.“

Matěj Mašek o tom, proč se při pomoci s telefonem vyplatí dát druhému čas.

Co vás vede k tomu zakládat institut právě pro obyčejné situace?

Když si člověk potřebuje domluvit návštěvu u lékaře a na telefonu na něj vyskočí přihlášení, v tu chvíli je mu celkem jedno, jak se ta dovednost odborně jmenuje. Potřebuje dokončit objednávku. Proto chci při přípravě každé lekce začínat otázkou, co vlastně člověk přišel udělat. Od toho se odvíjí i konec lekce. V tomto případě by měl vědět, kde termín najde a jak ho změní, když mu do toho něco přijde. Teprve tehdy mu návod opravdu posloužil.

Co pro vás v názvu znamená „spolu“?

V rodině se snadno rozdělí role. Jeden je přes počítače a všichni ostatní mu nosí telefony. Krátkodobě to funguje výborně. Jenže za týden se stejným problémem přijdou znovu. Přál bych si, aby si příště sedli vedle sebe. Ten zkušenější může říct: „Ukaž mi, odkud bys začal.“ Možná zjistí, že stačilo přečíst spolu jedno nepovedené pojmenování v menu. A role se mohou otočit. Dcera zná třídní chat, táta zase pozná, že na ni někdo nepřiměřeně tlačí.

Co má člověk dostat zdarma hned při první návštěvě?

Možnost vybrat si podle toho, proč přišel. Někdo chce krátké video, protože návod snáz pochopí, když pohyb vidí. Další si chce v klidu vyzkoušet rozhodnutí v misi. A někdo hledá pomoc po konkrétní zprávě. Tomu by dlouhá vstupní lekce jenom překážela. Za dobrý začátek považuji i to, že člověk najde jedinou větu, která mu pomůže položit lepší otázku, a zbytek webu si nechá na jindy.

Kterou stránku byste doma otevřel jako první?

Tu s prodejem bundy. Jeden hraje kupujícího a na telefonu ukáže potvrzení. Druhý drží bundu. Zeptal bych se obou, kdy přesně by ji pustili z ruky. Je to daleko zajímavější než otázka, jestli poznáme podvod. Člověk si najednou uvědomí, jak nepříjemné je zdržovat někoho, kdo už stojí ve dveřích. Právě takové maličkosti rozhodují o tom, jestli si na ověření opravdu vezmeme čas.

Dále v rozhovoru / Rychlá pomoc · výuka v obci · výsledky jedné lekce

MATĚJ MAŠEK, MBA / ŘEDITEL DIGITÁLNĚ SPOLU / 2 ZE 4

Když jde o minuty

Podezřelá zpráva nejdřív potřebuje klidnou otázku. Co už se stalo a kdo může pomoci právě teď?

Někdo mi volá kvůli podezřelé zprávě. Jakou otázkou mám začít?

Řekl bych: „Pověz mi, co se na telefonu stalo od chvíle, kdy zpráva přišla.“ Otázka „Tys na to klikl?“ už v sobě má trochu výčitku a odpověď ano nebo ne nám stejně nestačí. Někdo stránku pouze otevřel. Jiný už napsal číslo karty nebo v aplikaci potvrdil požadavek. Potřebuji dát druhému dost prostoru, aby popsal i tu část, za kterou se možná stydí. Podle ní se totiž rozhoduje, na koho se obrátit nejdřív.

Jak byste vysvětlil rozdíl mezi misí a službou Pomoc hned?

V misi si mohu špatně vybrat a vrátit se. To je její hlavní výhoda. Můžu třeba zjistit, proč mě přesvědčilo jméno odesílatele, a zkusit totéž s jiným příkladem. Když už ale odešla skutečná platba, mám jinou potřebu. Chci se spojit s vlastní bankou, říct jí, co se stalo, a dozvědět se, co lze udělat. Rychlý rozcestník má člověku tu cestu zkrátit. Na rozbor samotné zprávy bude čas potom.

Co když se poškozený bojí, že ho v bance budou soudit?

Pomohl bych mu nahlas si vyzkoušet první větu: „Volám kvůli platbě, kterou jsem potvrdil po telefonátu. Můžete se se mnou podívat, co teď udělat?“ To je konkrétní začátek. Není třeba umět pojmenovat druh podvodu. Když ji člověk jednou vysloví před někým blízkým, může být snazší vytočit číslo z vlastní bankovní aplikace. Nesliboval bych vrácení peněz. To, co v tu chvíli mohu nabídnout já, je být při hovoru nablízku.

Kde je hranice mezi pomocí a převzetím cizího soukromí?

Kdybych měl cizí telefon v ruce, mohl bych se jedním gestem dostat k úplně jiné konverzaci. Proto bych se nejdřív zeptal: „Chceš mi něco ukázat, nebo mi to raději povíš?“ Ve většině situací opravdu stačí popis. U dítěte je pro mě navíc důležité poděkovat, že za dospělým přišlo. Jestli první reakcí bude zákaz telefonu, dost možná příště bude se stejnou starostí sedět samo.

Jakou roli v tom může hrát umělá inteligence?

Uplatní se tam, kde pomůže přeložit nesrozumitelný výraz nebo připravit otázku pro člověka, který věc může řešit. Když vysvětluje zprávu, je lepší začít obecným popisem a vynechat jména, čísla i kódy. Plynulá odpověď ještě neznamená, že nástroj ví, kdo zprávu odeslal. Přál bych si, aby se čtenář u každého takového vysvětlení uměl zeptat, kterou část si teď může ověřit sám a kde najde původní zdroj.

Co byste po takovém hovoru doporučil rodině udělat večer?

Vrátit se k jediné věci, kterou půjde změnit pro příště. Třeba si spolu otevřít bankovní aplikaci a najít v ní kontakt. Pak ji zavřít a nechat druhého, aby stejnou cestu prošel sám. Nemusí následovat přednáška o všech druzích podvodů. Po stresujícím odpoledni může být důležitější zjistit, že už vím, kde začít, a že mám někoho, komu se příště zase ozvu.

Ke stránce 61 / Kartička k telefonu pro první minuty po podezřelé zprávě

MATĚJ MAŠEK, MBA / ŘEDITEL DIGITÁLNĚ SPOLU / 3 ZE 4

Jak začít v jedné knihovně

Od první pozvánky přes práci s vlastními telefony až po to, co v obci zůstane po odjezdu lektora.

Co byste potřeboval slyšet od starostky, která chce začít?

Nejvíc by mi pomohl popis jedné obyčejné situace. Třeba že za knihovnicí pravidelně chodí lidé s telefonem v ruce a chtějí vědět, jak si otevřít přílohu. Z toho už se dá připravit program. Víme, za kým lidé mají důvěru přijít, jaké zařízení přinesou a co by na konci měli zvládnout. Seznam všech témat, která bychom dovedli odpřednášet, bych klidně nechal na druhou schůzku.

Jak pozvat i člověka, který obecní web nečte?

Dal bych do pozvánky větu, kterou lze přirozeně říct sousedovi: „Přineste si ve středu telefon do knihovny, společně si na něm zvětšíme písmo.“ Doplnil bych čas, místo, případné přihlášení a jestli může přijít i doprovod. Stejnou pozvánku bych dal na vývěsku a do ruky lidem v místním klubu. Jak se o setkání účastníci dozvěděli, se pak můžeme zeptat na místě. Podle odpovědí poznáme, kam má cenu dát pozvánku příště.

Jak by vypadala první půlhodina s různými telefony?

Začal bych tím, že si každý zkusí přečíst stejnou krátkou zprávu tak, jak je zvyklý. Kdo chce, vybere si větší písmo. Lektor ukáže princip a účastníci hledají nastavení na vlastním telefonu, klidně ve dvojicích podle systému. Pak je nechá vrátit změnu zpět. I to je důležitá dovednost. Člověk se odváží něco zkusit mnohem ochotněji, když ví, jak se vrátí k tomu, co mu vyhovovalo předtím.

Co když ve školní třídě umí někdo s telefonem víc než lektor?

To se klidně může stát a byla by škoda toho nevyužít. Učitel může žáka poprosit, aby ukázal, jak se rozhoduje při žádosti o sdílení fotky. Ostatní pak řeknou, čí souhlas by ještě chtěli mít a co by udělali, kdyby už snímek někdo poslal dál. Technicky nejrychlejší žák nemusí jako první postřehnout, že se některému spolužákovi nechce ozvat. Do jedné hodiny se tak přirozeně vejde práce se zařízením i ohleduplnost.

K čemu by jednou byla pojízdná učebna?

Smysl by pro mě měla v místě, kde lidé zájem mají, ale chybí vhodná místnost nebo vybavení. Než začneme řešit samotný vůz, chci umět odpovědět na prosté otázky. Kdo nás na místě očekává? S čím lidé přijdou? A kam se budou moci obrátit po našem odjezdu? Uvažujeme o ní jako o záměru pro regiony. První dobrý krok je najít konkrétní obec a společně popsat, co by taková návštěva měla umožnit.

Co má po setkání zůstat místnímu organizátorovi?

Představoval bych si jeden použitelný list a domluvu, co dál. Na listu bude postup, který si lidé právě zkusili, ideálně se slovy, která opravdu viděli na displeji. Knihovnice může nabídnout termín, kdy si účastníci přijdou postup zopakovat. A nám může říct, kde se skupina zasekla. Díky tomu při další návštěvě začneme přesně u toho místa, kvůli kterému se lidé vracejí.

Ke stránce 52 / Jak může obec domluvit společné setkání

MATĚJ MAŠEK, MBA / ŘEDITEL DIGITÁLNĚ SPOLU / 4 ZE 4

Co má po lekci vydržet

Jak poznat samostatnost, co sdělit partnerům a proč má někdy smysl vrátit se o jeden krok zpět.

Podle čeho poznáte, že se člověk něco naučil?

Požádal bych ho, aby předvedl postup na trochu jiném zadání. Když na lekci hledal kontakt na dopravce kvůli zásilce, může teď hledat kontakt na obchod kvůli objednávce. Zajímá mě, jestli začne vlastní cestou, jestli si všimne, na čí stránce je, a jestli umí říct, co by udělal, kdyby si přestal být jistý. Ptal bych se i na to poslední. Umět si včas říct o pomoc je plnohodnotný výsledek lekce.

Co když člověk uspěje ve třídě a doma už se mu to nepodaří?

Brál bych to jako zprávu o výuce. Možná jsme promítali obrázek z jiného telefonu, možná lektor vždycky napověděl právě ve chvíli, kdy měl účastník začít přemýšlet sám. Při další lekci bych požádal člověka, ať mi na svém přístroji ukáže poslední krok, který ještě našel. Často je mnohem užitečnější opravit jedno matoucí slovíčko v návodu než všem od začátku zopakovat celý výklad.

Jak by měl o výsledku slyšet partner, který výuku podpořil?

Řekl bych mu, jaký úkol si skupina vybrala, co při druhém pokusu zvládla a kterou část příště změníme. Třeba že se účastníci dostali do nastavení telefonu, ale potřebovali nápovědu při návratu na hlavní obrazovku. To je konkrétní zpráva o tom, kam má jít další práce. K takovému vyhodnocení stačí souhrn za skupinu. Osobní zprávy, telefonní čísla či jména jednotlivých účastníků partner k pochopení výsledku nepotřebuje.

Čím může přispět firma, která nechce pořádat jen jednorázovou akci?

Může pomoci s méně viditelnou prací mezi dvěma setkáními. Někdo musí zkontrolovat, jestli po aktualizaci pořád sedí obrázky v návodu. U videa pomohou titulky lidem, kteří hůř slyší, i tomu, kdo si postup pouští v tiché knihovně. A pro další skupinu je potřeba připravit lektora. Nejdřív bych si s firmou vybral jednu překážku, kterou má podpora odstranit. Pak už se mnohem líp domlouvá, co uděláme a podle čeho výsledek poznáme.

Která ambice institutu je pro vás nejtěžší?

Udržet služby srozumitelné i ve chvíli, kdy jich přibude. Člověk, který přijde poprvé po podezřelém telefonátu, nemusí znát rozdíl mezi naší knihovnou, poradnou a misí. Měl by si přečíst pár slov a poznat, kam má zamířit. Chtěl bych proto při každém rozšíření pozvat někoho, kdo web dosud neviděl, dát mu obyčejný úkol a chvíli jen poslouchat. Právě jeho první zaváhání nám může ukázat, co potřebuje přepracovat.

Co byste si přál, aby čtenář udělal po zavření časopisu?

Aby se někoho doma zeptal: „Co tě na telefonu posledně naštvalo?“ Možná se vůbec nebudou bavit o podvodu. Třeba spolu najdou ztracenou fotku nebo zjistí, proč je zpráva tak malým písmem. Když si ten druhý zvládne stejnou věc zítra zopakovat, podařilo se v jedné domácnosti přesně to, kvůli čemu chceme institut budovat. A kdyby se přitom zasmáli, že tentokrát učilo dítě rodiče, tím líp.

Ke stránce 46 / Co si z Knihovny odnést domů

VIDEA S LEKTORKOU

Učení začíná u jedné zprávy

Kristina Štědrá vysvětluje digitální dovednosti a AI na krátkých videích. Naším příkladem je úplně obyčejná zpráva, která se majiteli telefonu špatně čte.

Kristina Štědrá

Lektorka digitálních dovedností

Jak si zvětším písmo?

Otevřít skutečnou videolekci

JAK VZNIKÁ VIDEOLEKCE

Kdy poznáte, co má být tématem jednoho videa?

Začala bych otázkou, kterou někdo dokáže položit přirozeně. Třeba: proč jsou písmena ve zprávách tak malá? To je konkrétnější než obecný úvod k přístupnosti. Výsledek si totiž člověk ověří na stejné zprávě, u které začínal.

Který okamžik je při předvádění nejdůležitější?

Chvíle, kdy ukážu, odkud vycházím. Když přeskočím první obrazovku a začnu hluboko v nabídce, část diváků se ztratí dřív, než samotný úkol začne. Pomáhá říct i to, jak se mohou bezpečně vrátit zpátky.

Kdy si má divák video zastavit?

Jakmile najde stejnou volbu na vlastním telefonu. Nechala bych ho změnu skutečně provést a porovnat si výsledek. Smyslem není dokoukat všechny minuty najednou. Má-li po půlce videa hotovo a umí úkol zopakovat, výuka splnila svůj účel.

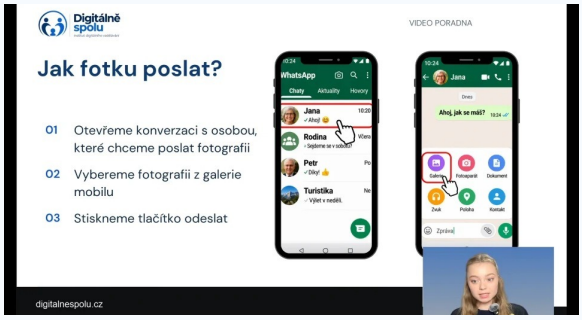

Videolekce · Fotky přes WhatsApp

Digitálně spolu · Skutečné videolekce Kristiny Štědré

UČÍME SE S KRISTINOU

A teď si to zkuste sami

Čtyři otázky o různých telefonech, věku a okamžiku, kdy má pomocník nechat displej v rukou toho, kdo se učí.

Jak dát stejnému úkolu smysl pro školáka i prarodiče?

U posílání fotek zná mladší člověk často tlačítka už předem. Můžeme se proto ptát, komu fotka patří a kdo má souhlasit s jejím odesláním. Začátečník někdy potřebuje hlavně rozlišit jednoho příjemce a skupinu. Stejný obrázek tak použijeme dvakrát a pokaždé se naučíme něco jiného.

Co když nabídka na displeji vypadá jinak než ve videu?

Zastavit se u účelu. Hledáme velikost písma, nikoli přesně stejnou obrazovku nebo stejnou ikonku. Pokud položku nenajdeme, můžeme bezpečně odejít, zjistit model telefonu a podívat se na příslušný návod. Zkoušení všech tlačítek po řadě obvykle spíš zmate.

Jak učit práci s AI začátečníka?

Zvolila bych malý úkol, jehož výsledek člověk sám posoudí. Třeba přeformulovat smyšlenou pozvánku do dvou vět. Divák vidí, co se změnilo, a může porovnat, zda zůstalo datum a význam. Osobní údaje k tomu nejsou potřeba.

Co by měl pomocník udělat při druhém pokusu?

Položit vlastní telefon a nechat ten druhý v rukou člověka, který se učí. Počkat i přes chvíli ticha. Až pak se zeptat, kde se ztratil. Často se ukáže, že nepotřebuje celé vysvětlení zopakovat, jen znovu najít jednu konkrétní položku.

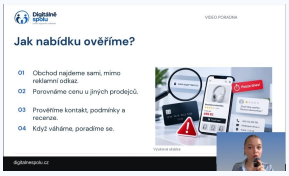

Jak poznat podvodnou reklamu

Jak udělat snímek obrazovky

ZKOUŠKA ČITELNOSTI / MODELOVÝ PŘÍKLAD

Sejdeme se u knihovny.

Sejdeme se u knihovny.

Po změně velikosti písma si otevřete znovu původní zprávu. Je čitelnější a vejde se na obrazovku?

PROCVIČOVÁNÍ / BEZ PŘIHLÁŠENÍ

Co si zkusit, než doopravdy zavolá banka

Při skutečném hovoru se rozhoduje těžko. V misi můžete stejnou chvíli zastavit a projít znovu. Nejdřív zjistěte, co po vás volající chce, a teprve pak si vyberte odpověď.

MODELOVÁ MISE V KOMPASU

Volá opravdu banka?

Tři kapitoly, přibližně 7–10 minut. Otevřete misi, přečtěte si situaci a vyberte reakci. Zpětná vazba vám dá podklad ke druhému pokusu.

Před první volbou

Zapište si, čeho jste se při telefonátu lekli. Hrozila ztráta peněz? Vyzýval hlas ke spěchu? Nápovědu můžete zkusit zakrýt a reagovat sami.

Po odehrání

Porovnejte zamýšlený krok s tím, co jste skutečně zvolili. Kterou větu byste v opravdovém hovoru řekli nahlas? Zkuste ji s druhým člověkem u stolu.

Když potřebuji jiný začátek

Preventivka	Chci zjistit, který návyk mi chybí a čím začít.
Lekce	Potřebuji si v klidu projít vysvětlení nebo návod.
Pomoc hned	Něco se už stalo a potřebuji vybrat první krok.

OTEVŘÍT BEZPLATNOU MISI

Klepněte sem nebo načtěte QR kód. Pro trénink nepotřebujete bankovní účet ani osobní údaje. Pokud už peníze odešly, použijte kartičku na straně 61.

TŘI PŘÍBĚHY / SAMOSTATNĚ NEBO VE DVOJICI

Kterou misi si zahrajete první?

Každý příběh zabere přibližně sedm až deset minut. Projděte první volbu bez domlouvání. Teprve pak si řekněte, která informace byla pro vaše rozhodnutí nejdůležitější.

HOVOR Z BANKY

Volá opravdu banka?

Neznámý člověk zná jméno vaší banky. Kdy ukončíte hovor a kde najdete spojení, které volající neurčil?

Spustit misi

Po hře Vyměňte si role. Dokáže ten druhý odolat i naléhavé větě o ohroženém účtu?

ZPRÁVA OD BLÍZKÉHO

Píše opravdu někdo z rodiny?

Nové číslo vysvětluje, proč někdo potřebuje pomoci právě teď. Vyberte, komu zavoláte jako prvnímu a jak postupovat, když nezvedá telefon.

Spustit misi

Po hře Doplňte jméno náhradní osoby do rodinné dohody na str. 28.

PLATBA NA PARKOVIŠTI

QR kód na parkovacím automatu

Máte před sebou nálepku s kódem. Kde se dá nezávisle zjistit, jak provozovatel parkoviště přijímá platby?

Spustit misi

Po hře Zkuste pojmenovat, co byste udělali jinak po pouhém otevření stránky a po zadání údajů karty.

PRO LEKTORA NEBO RODIČE

Nevyhodnocujte rychlost. U každé volby nechte člověka popsat, co chce ověřit a kde by to vyhledal ve skutečném telefonu.

BEZPLATNÉ SLUŽBY

Co si vzít z Knihovny domů

Když někdo řekne „pošli mi ten návod“, potřebuje cestu, kterou druhý den znovu najde. Vyberte jen jeden materiál, jednu činnost a okamžik, kdy ji může vyzkoušet.

VÝBĚR MATERIÁLU

Začněte otázkou člověka

Čtenář, který chce umět poslat fotografii, nepotřebuje procházet vše o internetu. Vyberte materiál přímo k jeho situaci. Napište mu česky název, který na webu znovu pozná.

Pro jednotlivce	Projděte krátký návod a zkuste si jednu činnost na vlastním zařízení. Až se podaří, vraťte se na začátek. Dokážete ji zopakovat ještě jednou?
Pro lektora	Před setkáním si promyslete, zda budou mít účastníci stejný typ telefonu a připojení. Připravte jednu variantu pro pozorování a druhou pro samostatný pokus.
Pro rodinu	Pošlete jen jeden vybraný odkaz a připište, proč jste ho vybrali. Místo neurčitého „tady je toho hodně“ třeba „tady najdeš, jak zvětšit písmo na svém iPhonu“.

OVĚŘTE SI, ŽE NÁVOD STAČÍ

Zavřete první pokus a za chvíli jej zopakujte jen podle svého lístku. Chybí-li název tlačítka, dopište ho přesně tak, jak ho vidíte na svém telefonu.

DO KNIHOVNY PODRUHÉ

Přineste si na další setkání ten samý návod. Který krok už provedete bez obrázku a kde by se hodila poznámka vlastním jazykem?

LÍSTEK PRO ČTENÁŘE

Název mého návodu

_____

Až přijdu domů, zkusím…

_____

Digitálně spolu · Knihovna

ZKUSTE SI SAMI

Z jednoho videa malá dílna

Pusťte si video o snímku obrazovky. Pak zakryjte telefon lektora a zkuste stejný úkol na vlastním zařízení. Níže je malá domácí nebo knihovnická lekce.

JAK VYBRAT OBRAZOVKU

Použijte běžnou předpověď

Pro nácvik stačí stránka s počasím nebo smyšlený obrázek. Na obrazovce nemají být bankovní údaje, osobní zprávy, kontakty nebo přihlašovací kódy.

01 Připravte pokus

Otevřete obrazovku, kterou můžete bezpečně zachytit. Podle krátkého návodu vyzkoušejte postup pro svůj telefon. Teprve potom hledejte, kam se snímek uložil.

02 Najděte výsledek

Otevřete galerii a poznejte dnes vytvořený snímek mezi ostatními. Zkontrolujte, co je skutečně vidět včetně horní části displeje a případných oznámení.

03 Uzavřete cvičení

Řekněte, kdy se snímek hodí a kdy je lepší problém popsat slovy. Zkušební fotografii si můžete nechat, nebo ji společně smazat. Nemusíte ji nikomu posílat.

CO VE SNÍMKU ODHALÍ HORNÍ LIŠTA?

Projděte i okraje obrázku. Na displeji může být vidět jméno kontaktu, část jiné zprávy nebo náhled oznámení, který s vaším dotazem nesouvisí.

SNÍMEK NA ZKOUŠKU

Otevřete třeba neosobní obrázek nebo předpověď počasí. Na cvičném snímku nezůstanou cizí jména, oznámení z banky ani obsah soukromé zprávy.

TŘI ČÁSTI JEDNOHO ÚKOLU

- Zachytit obrazovku
- Najít v galerii
- Zkontrolovat obsah

Digitálně spolu · Jak udělat snímek obrazovky

PORADNA

Jak se zeptat poradny

„Přišla mi výzva k doplatku. Nic jsem neplatila.“ Už tahle krátká věta říká dost na to, aby se dalo zorientovat. Číslo karty ani naskenovaný doklad ke smysluplné otázce nepotřebujete.

MODEL DOTAZU

Přišla mi SMS o balíku.

Zadala jste údaje?

Jen jsem ji přečetla.

ZBLÍZKA / ONLINE PORADNA

Poradně stačí popis toho, co se stalo.

Před prvním dotazem

Nejprve popište, co někdo žádal. Pak doplňte, co už jste udělali. Rozdíl mezi „jen jsem si zprávu přečetl“ a „už jsem potvrdil platbu“ mění další postup.

Člověk na telefonu

Institut na webu samostatně popisuje záměr pilotní telefonické pomoci. Online chat a živý pracovník na telefonu jsou různé služby v rozdílné fázi přípravy.

S čím pomůže chat

Automatizovaná poradna může pomoci zorientovat se a vybrat další krok. Jestli už mohly být zneužity platební údaje, nečekejte v chatu a rovnou kontaktujte banku.

Jak připravit obrázek

Když potřebujete něco ukázat, nejprve zakryjte jména, čísla dokladů, účtů, karet, kódy a další soukromé údaje. V mnoha případech vystačíte s vlastním slovním popisem.

PŘÍKLAD VHODNÉHO DOTAZU

„Přišla zpráva o balíku, nic jsem nezadala. Kde nezávisle zjistím jeho stav?“ Podobné zadání popisuje situaci bez jména, adresy a celého čísla zásilky.

JAK POPSAT SITUACI BEZ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

„Někdo po mně chce potvrzení platby.“

„Zatím jsem zprávu jen otevřela.“

Digitálně spolu · Online poradna

LISTOPAD POD LUPOU / 20. LISTOPADU 2026

Přeplatek, za který máte platit

V e-mailu je modrá úřední hlavička a lhůta 24 hodin. Finanční správa tento podvod sama zveřejnila. Vedle vidíte její anonymizovaný snímek.

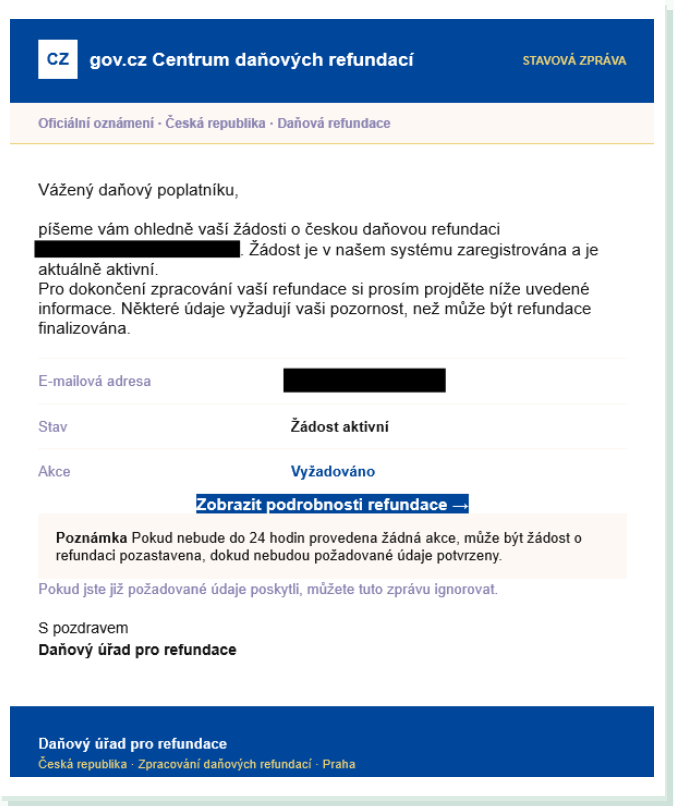

CZ gov.cz Centrum daňových refundací — STAVOVÁ ZPRÁVA

Oficiální oznámení · Česká republika · Daňová refundace

Vážený daňový poplatníku,

píšeme vám ohledně vaší žádosti o českou daňovou refundaci [redacted]. Žádost je v našem systému zaregistrována a je aktuálně aktivní.
Pro dokončení zpracování vaší refundace si prosím projděte níže uvedené informace. Některé údaje vyžadují vaši pozornost, než může být refundace finalizována.

E-mailová adresa	[redacted]
Stav	Žádost aktivní
Akce	Vyžadováno

Zobrazit podrobnosti refundace →

Poznámka Pokud nebude do 24 hodin provedena žádná akce, může být žádost o refundaci pozastavena, dokud nebudou požadované údaje potvrzeny.

Pokud jste již požadované údaje poskytli, můžete tuto zprávu ignorovat.

S pozdravem
Daňový úřad pro refundace

Daňový úřad pro refundace
Česká republika · Zpracování daňových refundací · Praha

Zdroj snímku: Finanční správa ČR.

01 / HLAVIČKA

Jméno úřadu v textu

Nápis gov.cz je součástí grafiky. Neříká, z jaké adresy zpráva ve skutečnosti odešla.

02 / TLAČÍTKO

Spěch do 24 hodin

Odesílatel hrozí pozastavením žádosti. Místo tlačítka si otevřete kontakt na svůj finanční úřad vlastní cestou.

03 / PO OTEVŘENÍ

9 958 Kč za 250 Kč?

V jednom nahlášeném případu teprve navazující web slíbil tuto vratku a žádal poplatek i údaje ke kartě.

Vyberte další krok podle toho, co už se stalo

Zprávu teprve čtu

Prohlédněte si další ukázky a porovnejte znaky.

Hledám varování

V přehledu zjistíte, kdy se konkrétní trik objevil.

Už jsem zadal údaje

Zavolejte své bance. Uschovejte zprávu a doklad.

Finanční správa ČR · Varování a originál zveřejněné zprávy

NÁMĚT PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Školka, ve které se smí říct „nevím“

Z PRAXE

Předškolák nemusí poznat podvod. Umí se ale naučit, že může odložit obrazovku a ukázat ji dospělému. Hru si můžete vyzkoušet i bez jediného zapnutého zařízení.

Tři kroky pro děti

Oko, dlaň, známý dospělý. První znamená „něco vidím“, druhý „zastavím se“ a třetí „ukážu to někomu, komu věřím“. Skupina může kroky předvést celým tělem.

Co připravit

Tři kartičky, klidné místo a jednoduchý příběh o obrázku, kterému postava nerozumí. Dítě může nejdřív odpovídat jen gestem.

Na co dát pozor

Všechny situace vymyslete. Děti nemusí skupině vyprávět vlastní nepříjemné zážitky. Dospělý je připraven s dítětem mluvit i potom jednotlivě.

Co poslat rodině

Pošlete domů stejnou trojici obrázků a větu „Ukaž mi to, podíváme se spolu.“ Rodič a dítě pak budou používat stejný postup jako ve školce.

JAK POZNAT, ŽE DÍTĚ ROZUMÍ

Změňte jeden obrázek a nechte dítě zvolit vlastní reakci. Může ukázat rukou nebo odejít za dospělým, i když ještě nedokáže vše popsat slovy.

POMŮCKY DO KRUHU

Papírový telefon, tři barevné kruhy a jeden obrázek. Učitelka předvede nepřehledný obrázek a děti mohou zvednout barvu nebo říct, koho zavolají.

POSLOUPNOST PRO SPOLEČNÝ NÁCVIK

Vidím → Zastavím se → Ukážu dospělému

OBRÁZEK VE VÝUCE / UKÁZKA ZE SINGAPURU

Jedna reklama, tři různá zadání

Stejný snímek může posloužit prvňákům i středoškolákům. Meta ve spolupráci se singapurskou policií v září 2026 zveřejnila příklady falešných nákupních nabídek na sociálních sítích.

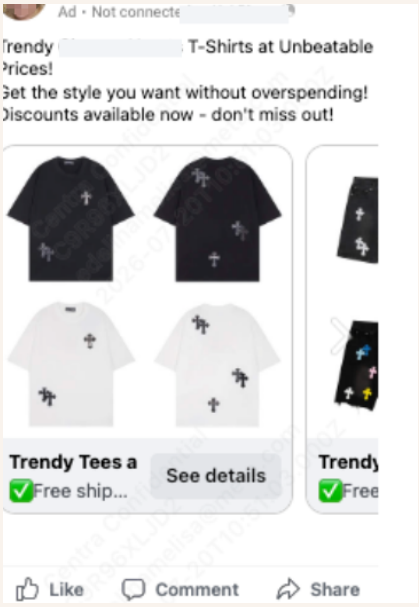

Meta a singapurská policie · září 2026, výřez příkladu e-commerce podvodu.

Co vidí mladší děti

Triko na obrázku, slib výhodné ceny a nabídku dalších barev. Děti mohou obrázek jen popsat. Pak vyberou dospělého, kterému by ho ukázaly, kdyby na ně v telefonu vyskočil.

Co hledá druhý stupeň

Kdo nabídku zveřejnil? Jaké informace jsou na obrázku a které o obchodníkovi chybějí? Každá dvojice si napíše jednu otázku, kterou chce ověřit mimo reklamní příspěvek.

Na střední škole

Rozlište tvrzení reklamy, nezávislý zdroj a vlastní domněnku. Navrhněte postup kontroly prodejce ještě před zaplacením. Výsledek sepište jako krátkou odpověď spolužákovi.

Co si třída odnese

Prvňák ukáže, koho přivolá. Starší žák popíše, kterou informaci ověří první. Student vysvětlí, co by musel zjistit, aby změnil své rozhodnutí koupit nebo odejít.

Otázka na tabuli

„Kde na této reklamě poznáme, kdo zboží prodává?“ Zakroužkujte údaje, které dokážete přímo přečíst. Jinou barvou dopište, co potřebujete zjistit jinde.

POZNÁMKA PRO PEDAGOGA

Použijte statický snímek. Žáci nepotřebují účet na sociální síti ani platební kartu. Na práci s fotkou spolužáka a jejím dalším sdílením navazují strany 20–23.

Otevřít původní ukázku · Meta a singapurská policie

MÍSTNÍ VÝUKA / PLÁN SETKÁNÍ

Obec může začít jedním stolem

Na první setkání vezměte otázku, kterou místní lidé skutečně položili. Obec zajistí známé místo a cestu k lidem. S institutem lze potom domluvit lektora, program a jeho rozsah.

MODEL PRO KNIHOVNU ČI KLUBOVNU

„Jak poznám zprávu o balíku?“

Na stole může ležet výtisk ze strany 12. První otázka zní, co by člověk udělal dřív, než klepne na odkaz.

NÁVRH PRŮBĚHU PRVNÍ 45MINUTOVÉ LEKCE

0–10 min	**Příchod**	Každý popíše vlastními slovy situaci, kterou chce umět vyřešit. Nikdo nemusí ukazovat soukromou zprávu.
10–30 min	**Pokus ve dvojici**	Jeden hledá původní objednávku nebo aplikaci dopravce. Druhý pozoruje, kdy se hodí nápověda. Oba si vymění role.
30–45 min	**Druhý pokus**	Účastníci dostanou jiný snímek a postup zkusí znovu. Na papír si napíší první krok, který bude fungovat i doma.

Kdo se o termínu dozví?

Vedle obecního webu přidejte vývěsku, pozvánku přes místní klub a osobní oslovení v knihovně. Do pozvánky patří možnost doprovodu i to, zda si lidé mají vzít telefon.

Co si poznamená pořadatel

Kolik lidí přišlo, co se jim podařilo samostatně a který krok potřebuje příště více času. Přehled výsledků pro obec může být bez jmen a bez obsahu soukromých telefonů.

REGIONÁLNÍ PARTNERSTVÍ

Kde by se učebna měla zastavit?

Institut popisuje záměr pojízdné učebny pro všechny kraje. Než se plán promění v konkrétní jízdu, může region pomoci zmapovat místa, kde se lidé scházejí a kam se dostanou.

DLOUHODOBÁ AMBICE

14 krajů

Pojízdná učebna má přivézt vybavení i lektory do menších obcí. Místa a termíny závisejí na partnerství, technickém zázemí a financování.

Najít místního člověka

U každé navržené zastávky pomůže určit, kdo zná účastníky, zajistí pozvání a bude vědět, komu se po setkání ozvat. Kontakty předávejte po domluvě.

Popsat přístup

Kde lze schůzku uspořádat i při špatném počasí? Dostanou se k místu lidé z okolních obcí? Součástí návrhu může být zázemí knihovny, školy nebo komunitního centra.

Navázat doma

Místní partner může po setkání lidem připomenout vybraný návod nebo domluvit čas ke společnému opakování. Jedna návštěva se tak může promítnout do každodenního používání telefonu.

OVĚŘTE DOSTUPNOST MÍSTA

Kdo zajistí otevřený sál a jak se o termínu dozví lidé bez internetu? Do pozvánky dejte i čas příjezdu autobusu nebo známý orientační bod.

MÍSTNÍ ZNALOST

Před návrhem termínu zjistěte, kdy je otevřená knihovna nebo kdy přijíždí autobus. Důležitější než velikost sálu může být cesta lidí domů.

PŘÍPRAVA JEDNÉ ZASTÁVKY

Místní organizátor → Přístupné místo → Navazující lekce

V KNIHOVNĚ

Čtenář si přinesl vlastní telefon

„Někdy zprávu přečtu, jindy musím požádat vnučku.“ Podobná modelová otázka je pro knihovnu dobrý začátek malé lekce. Nejdřív zjistěte, co se člověku špatně čte a v jaké aplikaci.

ZBLÍZKA / KNIHOVNY

První úkol navrhne sám čtenář.

Pohled čtenáře

Zvolte zprávu, nastavte příjemnější velikost písma a společně se k téže zprávě vraťte. Výsledek posuzuje majitel telefonu. Velké písmo má smysl jen tehdy, když se mu pak čte pohodlněji.

Co připraví knihovna

Zajistěte klidný stůl a čas pro pomalejší tempo. Pokud přijdou lidé s různými přístroji, posaďte k sobě ty, jejichž nabídky vypadají podobně.

Co si odnese čtenář

Malý lístek s názvem nastavení na svém telefonu a odkazem na příslušný videonávod. Před koncem si majitel sám ukáže cestu tam i zpátky.

Co lze domluvit s institutem

Veřejné návody jsou dostupné k samostatnému použití. Lektorovaný místní program se sjednává individuálně v rámci připravované výuky a dostupných kapacit.

JAK VYBRAT PRVNÍ ÚKOL

Nechte čtenáře přinést jednu věc, kterou by chtěl zvládnout. Při výběru velikosti písma může výsledek sám posoudit přímo na vlastní zprávě.

NÁVRH KNIHOVNICKÉHO PILOTU

3 setkání

DÉLKA JEDNOHO SETKÁNÍ

45 minut

Digitálně spolu · Videa s lektorkou

NÁMĚT PRO PRACOVNÍ TÝM

Cvičení pro firmu, které se vejde do porady

Tým může spolupracovat roky a přitom nemít stejnou odpověď na jednoduchou otázku. Kdo smí potvrdit, že měníme účet dlouholetému dodavateli?

MATERIÁL KE CVIČENÍ

Jedna smyšlená faktura

Doplňte záměrně fiktivní dodavatele a částku. Nechte různé role v týmu nezávisle popsat, kde by před platbou ověřily změnu bankovního spojení.

01 Kdo informaci přijal?

Recepce, obchod, provoz i účetní mohou zachytit jinou část požadavku. Domluvte se, komu se předává podezřelá změna a jak poznáte, že ji někdo převzal.

02 Kdo ji ověřil?

Vyberte zdroj kontaktu uložený před příchodem žádosti. Hrajte i variantu, kdy přímý kontakt zrovna nezvedá telefon a někdo naléhá na platbu.

03 Co zůstane po poradě?

Výstupem může být jediná věta ve firemním postupu a jméno role, která za ověření odpovídá. Pro další setkání nabídněte stejný nácvik nově příchozím kolegům.

AI POUŽÍVANÁ PRO PRÁCI / ČESKO 2026

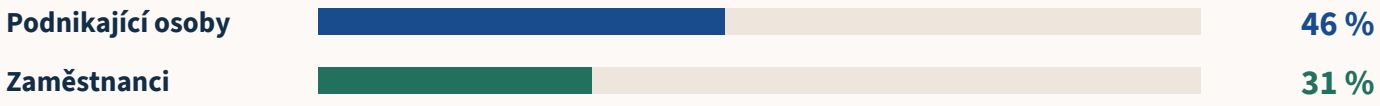

ČSÚ · Použití pro pracovní účely uvnitř každé skupiny

DOHODA PRO PŘÍŠTÍ PORADU

Kdo ověřuje změnu?

Odkud bere kontakt?

Digitálně spolu · Kontakt pro firemní spolupráci

PRO ŠKOLY, OBCE, KNIHOVNY A FIRMY

Co napsat, když chcete výuku u vás

K domluvě stačí krátká zpráva. Pomůže jedna konkrétní dovednost, místo a představa o účastnících. Příklady dál na stránce můžete upravit pro vlastní organizaci.

UKÁZKOVÁ ZPRÁVA OD MÍSTNÍ KNIHOVNY

Máme čtenáře, kteří se bojí otevřít zprávu o zásilce.

„Rádi bychom si s nimi prošli dvě skutečné ukázky a vyzkoušeli hledání v aplikaci dopravce. Setkáme se v knihovně, lidé si mohou přinést vlastní telefony. Můžeme probrat vhodný rozsah a termín?“

CO DO PRVNÍ ZPRÁVY DOPLNIT PODLE MÍSTA

Škola	Ročník, počet tříd a co už děti znají. Příklad cíle: oslovit dospělého, když někdo šíří fotku spolužáka.
Knihovna nebo obec	Kdy je místnost dostupná, kdo zve účastníky a zda je bezbariérová. Pomůže příklad opakujícího se dotazu z místní praxe.
Firma	Kdo přijímá faktury a kdo může zastavit převod. Pro první nácvik stačí smyšlené údaje. Není nutné předávat skutečné dodavatelské doklady.
Nadace nebo partner	Jakou skupinu chcete podpořit a co byste společně vyhodnotili. Lze začít dostupným vybavením, prostorem nebo nabídkou podpory výjezdu.

DOMLUVIT SPOLUPRÁCI

digitalnespolu.cz/kontakt

Připojte kontakt na člověka, který zná místní podmínky. O podobě pilotu se můžete domluvit po první zprávě.

MODEL SETKÁNÍ PRO OBEC NEBO KNIHOVNU

Přinesu si vlastní telefon

Jak vypadá první domluva mezi knihovnou a lektorem? Modelový pilot může mít tři krátká setkání. Předem si vyberte jeden úkon, který na konci pozná sám účastník.

UKÁZKOVÉ ZADÁNÍ

Chci přečíst zprávu i bez lupy.

Na první setkání přijde člověk s telefonem nastaveným tak, jak ho běžně používá. On rozhodne, kdy už se mu písmo čte pohodlně.

01 Co vybereme předem

Pořadatel zjistí, jaké telefony lidé mají a zda přijdou s doprovodem. V pozvánce uvede konkrétní činnost a popíše cestu k místnosti.

02 Co si lidé vyzkoušejí

Lektor krok ukáže. Účastník si na vlastním zařízení upraví velikost textu a otevře zprávu. Sám si zvolí, jestli nastavení ponechá, nebo je vrátí.

03 Jak se k úkolu vrátíme

Na začátku dalšího setkání účastník změnu zkusí znovu. Knihovník si zapíše, ve kterém kroku pomůže kratší popisek nebo lépe čitelný návod.

CO POSLAT DO PRVNÍ ZPRÁVY

Místo, přibližný počet lidí a jeden úkol jejich slovy. Jakou délku, pomůcky a opakování zvolit, lze pak domluvit s institutem.

Domluvit místní program · Digitálně spolu

PROJEKT KE SPOLUPRÁCI / TELEFONICKÁ POMOC

Když pomůže lidský hlas

Automatizovaný chat už je na webu. Jiné potřeby má člověk, kterému se nedaří přihlásit, neumí problém napsat nebo potřebuje, aby ho někdo pomalu provedl dalším krokem.

NÁVRH PRVNÍHO PILOTU

8 týdnů
48 hodin

celkového navrženého času poradny. Pro pilot institut hledá partnera.

Co má podpora pokrýt

Na webu ústav uvádí obsluhu, zaškolení, telefonii a vyhodnocení pilotu. Cílem je vyzkoušet, jestli lidem lidský hlas pomůže zorientovat se ve chvíli, kdy samotný návod nestačí.

Jak lze přispět

Dárce si volí částku podle svých možností. Na stránce podpory si může projít, které služby fungují dnes, jaká osobní výuka se chystá a jak rozvoj podpořit.

Podpořit projekt podle svého

Odkaz vede na aktuální stránku institutu. Další možnosti podpory najdete na protější straně.

KAM MŮŽE SMĚŘOVAT VAŠE PODPORA

Co umožní jeden dar

Dárce si volí částku sám. Nejbližší cíl institutu je udržet bezplatné služby v provozu od ledna do března 2027. Další podpora může pomoci otevřít výuku tam, kde ji lidé potřebují osobně.

PŘIPRAVUJE SE / DIGITÁLNĚ SPOLU NA CESTÁCH

Pojízdná učebna pro 14 krajů

První vůz má nést obrazovku, tablety a vlastní připojení. Podpora může pokrýt přestavbu dodávky, lektora i cestu do menší obce. První zastávky se mají domlouvat s obcemi a knihovnami.

TŘI ZPŮSOBY ZAPOJENÍ

Udržet pomoc online

Dar na provoz pomáhá zachovat přístup ke knihovně, videím, poradně a přehledům podvodů. Přispět lze jednorázově i pravidelně.

Přivést lekci blíž

Ve školce může dar zajistit obrázkové pomůcky, v dětském domově výjezd pro mladé před osamostatněním. Pro seniory jsou v plánu i opakované návštěvy.

Nabídnout techniku či místo

Firma může zapůjčit vybavení nebo zapojit dobrovolníky. Obec může nabídnout sál či knihovnu. U knihovního pilotu institut počítá se třemi lekcemi po 45 minutách.

Jak dárce pozná, co se uskutečnilo?

U provozu ústav sleduje přijaté dary a náklady za dané období. U domluveného programu se eviduje účel a uskutečněná výuka. Po výjezdech chce zveřejňovat místa, účast a dovednosti, které si lidé vyzkoušeli.

OTEVŘÍT STRÁNKU PODPOŘIT

digitalnespolu.cz/podpora

Údaje pro dar, žádost o potvrzení i nabídka partnerství. QR kód otevře web institutu.

PRVNÍ ČÍSLO / PODKLADY OVĚŘENÉ DO 25. LISTOPADU 2026

Kde ověřit číslo, případ nebo obrázek

U každého bodu můžete otevřít původní zdroj. Datum na stránce ukazuje, kdy instituce případ zveřejnila. Starší a zahraniční ukázky jsou označené přímo u obrázků.

OBRAZOVÝ REJSTŘÍK / ODKUD POCHÁZEJÍ REPRODUKCE

12 SMS o zásilce
Zásilkovna · archiv

13 Potvrzení nákupu
Sbazar · e-mail

14 Pokyny před návštěvou pobočky
Air Bank · falešný dokument

15 Údajný příbuzný
Policie ČR · skutečný chat

21 Prosba o hlas v soutěži
Švýcarské NCSC · říjen 2026

25 Přihlášení u operátora
Vodafone · archiv bezpečnostních hrozeb

27 Vyhledávání přestupku
Policie ČR · červen 2026

30 Seznámení s údajným hercem
Policie ČR · Kutnohorsko

36 Podvržená reportáž
ČNB · únor 2026

49 Falešná daňová vratka
Finanční správa · listopad 2026

51 Nákupní nabídka na síti
Meta a singapurská policie · září 2026

ČÍSLA, VÝZKUMY A VEŘEJNÉ SLUŽBY

Internet a AI v domácnostech

Statistika firem v Česku

Školáci a utajování komunikace

Portál občana · nápověda

EUR-Lex · nařízení (EU) 2026/1744

Podrobná tabulka podle věku

Bankovní škody a index ČBA

Školáci a chatboti · 3. vlna

ČOI · rizikové e-shopy

Digitálně spolu · aktuality o podvodech

O OBRAZOVÝCH MATERIÁLECH

Logo, Kompasáci, týmové portréty i videolekce pocházejí z podkladů institutu. Snímky podvodů jsou výřezy zveřejněných dokladů. Modelové situace, ilustrační fotografie a kresby jsou v časopise použity k výuce. Část výtvarných materiálů vznikla s pomocí AI.

VYSTŘIHNĚTE, VYFOŤTE NEBO DEJTE K TELEFONU

Co udělat v prvních minutách

Zakroužkujte situaci, která už nastala. Přesnou formulaci nepotřebujete. Banka nebo policie potřebuje hlavně vědět, co se stalo, kdy a zda jste něco zadali, poslali nebo potvrdili.

01 **Zprávu jsem jen přečetl/a**
Odložte odpověď. Otevřete vlastní aplikaci, vyhledejte uložený kontakt nebo zavolejte blízkému. Odkaz ve zprávě k ověření nepotřebujete.

02 **Zadal/a jsem údaje**
Šlo o kartu či bankovnictví? Volejte bance přes oficiální kontakt. Při vyzrazení hesla k jiné službě otevřete službu vlastní cestou a zabezpečte účet.

03 **Peníze už odešly**
Hned kontaktujte vlastní banku. Připravte čas, částku a příjemce. Uschovejte původní zprávy a doklady a podezření na podvod oznamte policii.

04 **Někdo mi vyhrožuje nebo je v přímém ohrožení**
Při bezprostředním ohrožení volejte Policii ČR na 158, případně jednotné evropské tísňové číslo 112. Řekněte, kde jste a co se právě děje.

VYPLŇTE SI V KLIDU PŘEDEM

Moje banka · telefon z oficiálního zdroje

Člověk, kterému můžu zavolat

Čas / částka / příjemce pro první hovor

POMOC HNED / DIGITÁLNĚ SPOLU

Otevřete rozcestník podle toho, co se stalo. Pro okamžité ohrožení použijte příslušnou tísňovou linku.

Digitálně spolu
Institut digitálního vzdělávání

MAGAZÍN DIGITÁLNĚ SPOLU
PROSINEC 2026 / PRVNÍ ČÍSLO

DIGITÁLNÍ POMOC PRO KAŽDOU GENERACI

Na co se chcete zeptat vy?

Jak poslat fotku rodině, zvětšit písmo nebo poznat zprávu, která jen vypadá jako úřední? Začněte tím, co právě potřebujete.

Otevřít hlavní stránku institutu

digitalnespolu.cz

Bezplatné návody, Digitální Kompas a pomoc na jednom místě.